

Puteri să mute granița României pe linia actuală. Un exemplu convingător pentru faptul că referendumurile nu desenau atunci frontiere este soarta Insulelor Åland. În anul 1919, 96.4% dintre locuitorii de origine suedeză ai Insulelor și-au exprimat votul, iar dintre aceștia, 95% s-au arătat favorabili integrării în Regatul Suedez. Liga Națiunilor nu a recunoscut voința populară, Insulele Åland rămânând până astăzi parte a Finlandei, cu beneficiul unei ample autonomii teritoriale.

Dacă Adunarea Națională a tuturor Românilor nu avea competența să hotărască Unirea, nu o avea nici pe aceea de a vorbi în numele României Mari în ce privește autodeterminarea internă a secuilor și sașilor și deci „respectarea promisiunilor” din textul Rezoluției. Sistemul de protecție a minorităților în România Mare este rezultatul Tratatului de Pace și a voinței statului român care a avut de făcut față unei noi realități: a înglobat aproape o treime din populație de altă naționalitate decât cea română.

În perioada interbelică, sistemul internațional de protecție a minorităților naționale urma altă filozofie (a drepturilor colective ale minorităților naționale) decât cea postbelică (a drepturilor individuale ale minoritarilor). Dar și atunci, și astăzi, ideea fundamentală este că reglementările privind raporturile dintre majoritate și minoritate au de ținut seamă de contextul național și au de asigurat confortul minoritarilor care trăiesc în majoritate. Apreciez că, în loc să fie mitologizată o rezoluție cu forță politică dar fără relevanță juridică și aparținând unui alt context istoric, ar fi mai bine ca minoritarii și majoritarii de astăzi să stabilească împreună condițiile păcii sociale și de civilizație potrivite Transilvaniei.

Un moment critic în istoria Consiliului Europei: oprirea suspendării Federației Ruse

I. Contestarea pe fond a acreditării delegației parlamentare a Federației Ruse Adoptarea Rezoluției din 26 iunie 2019

Comisia pentru onorarea obligațiilor și angajamentelor statelor membre ale Consiliului Europei (Comisia de monitorizare)

Raportor: Sir Roger Gale, Regatul Unit, CE

Origine – Trimitere la Comisie: Decizia Adunării nr. 4458 din 25 iunie 2019. 2019 - A treia sesiune

Rezumat

Regretând lipsa de cooperare a Federației Ruse în cadrul procedurii de monitorizare a Adunării Parlamentare, Comisia de Monitorizare își exprimă îngrijorarea cu privire la o serie de tendințe extrem de negative în ceea ce privește democrația, statul de drept și drepturile omului, care au impact asupra îndeplinirii altor angajamente și obligații ale Federației Ruse.

În același timp, Comisia subliniază faptul că Adunarea s-a angajat întotdeauna în dialog politic ca o cale de a ajunge la soluții de compromis și de durată și că ea reprezintă cea mai importantă platformă de pe care poate avea loc un dialog privind obligațiile Federației Ruse în temeiul Statutului Consiliului Europei, cu participarea tuturor celor implicați, în care delegația rusă poate fi trasă la răspundere pe baza valorilor și principiilor Consiliului Europei.

Prin urmare, Comitetul propune acceptarea acreditării Federației Ruse.

A. Proiectul de Rezoluție

[...]

B. Memorandum explicativ: dl Roger Gale, raportor

1. Introducere

1. Prin Rezoluția 2287 (2019) privind consolidarea procesului decizional al Adunării Parlamentare referitor la acreditare și la vot, adoptată la 24 iunie 2019, Adunarea a invitat parlamentele statelor membre ale Consiliului Europei care nu au fost reprezentate în Adunare să prezinte acreditările delegațiilor lor la sesiunea din iunie 2019 a Adunării, derogând astfel de la articolele 6.1 și 6.3 din Regulamentul de procedură referitoare la

transmiterea acreditărilor delegațiilor naționale și articolul 11.3 privind numirile în urma alegerilor parlamentare.

2. La 25 iunie 2019, Parlamentul Federației Ruse a prezentat scrisorile de acreditare ale delegației sale pentru validarea de către Adunare.

3. În aceeași zi, doamna Nino Gogvadze (Georgia, CE), cu sprijinul a mai mult de 30 de membri ai Adunării prezente în Cameră, aparținând a cel puțin cinci delegații naționale, a contestat acreditările încă nevalidate ale delegației ruse pe baza articolelor 8.1.a și 8.2 din Regulamentul de procedură al Adunării Parlamentare. Mai târziu, domnul Volodymyr Ariev (Ucraina, PPE / CD) a contestat actele de procedură ale delegației ruse, în temeiul articolului 7, cu sprijinul a mai mult de 10 membri prezente în cameră aparținând a cel puțin cinci delegații naționale.

4. Motivele de fond pentru care a fost contestată acreditarea sunt agresiunea militară a Federației Ruse în estul Ucrainei, ca și continuarea anexării ilegale a Crimeii și, mai general, nerespectarea Rezoluțiilor 1990 (2014) și 2034 (2015) ale Adunării, și astfel încălcarea Statutului Consiliului Europei (ETS nr. 1), în special a Preambulului și a Articolului 3, precum și a obligațiilor și angajamentelor țării față de Consiliul Europei.

5. În Rezoluția 1990 (2014) privind reconsiderarea, pe motive de fond, a acreditării anterioare a delegației ruse, adoptată la 10 aprilie 2014, Adunarea a condamnat ferm încălcarea suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei, considerând-o o încălcare gravă a Dreptului internațional și a Statutului Consiliului Europei. Prin urmare, Adunarea a decis să suspende dreptul de vot ale delegației ruse, dreptul de a fi reprezentată în Biroul Adunării, în Comisia prezidențială și în Comisia permanentă și dreptul de a participa la misiunile de observare a alegerilor până la sfârșitul sesiunii din 2014. În plus, Adunarea și-a rezervat dreptul de a anula acreditarea delegației ruse în cazul în care Federația Rusă nu detensionează situația și nu pune capăt anexării Crimeii.

6. Rezoluția 2034 (2015) privind contestarea, pe motive de fond, a acreditării încă nevalidate a delegației Federației Ruse, adoptată la 28 ianuarie 2015, a condamnat cu fermitate încălcările grave ale dreptului internațional comise de Federația Rusă în ceea ce privește conflictul din Estul Ucrainei și anexarea ilegală a Crimeii. Ca expresie a condamnării sale, Adunarea i-a ridicat delegației ruse o serie de drepturi, inclusiv dreptul de a fi numit raportor, dreptul de a fi membru al unei comisii *ad-hoc* de monitorizare a alegerilor și dreptul de a reprezenta Adunarea în structurile Consiliului Europei, precum și în instituțiile și organizațiile externe, atât instituțional, cât și ocazional, pe durata sesiunii Adunării din 2015.

7. Pe lângă aceste sancțiuni, Adunarea a hotărât să suspende dreptul de vot al delegației ruse, precum și dreptul de a fi reprezentată în Biroul Adunării, în Comisia prezidențială și în Comisia permanentă. Adunarea a decis, de asemenea, să revină asupra acestui subiect, în vederea restabilirii acestor două drepturi la următoarea sesiune (aprilie 2015), în cazul în care Federația Rusă a făcut progrese marcate și măsurabile în vederea punerii în aplicare a cerințelor Adunării formulate în paragrafele 4.1 - 4.4, paragrafele 5.1 - 5.3, paragrafele 7.1 - 7.9, paragraful 11 și paragrafele 12.1 - 12.4 din Rezoluția 2034 (2015) și dacă Federația Rusă a cooperat pe deplin în cadrul grupului de lucru menționat în paragraful 17 din prezenta Rezoluție. În același timp, Adunarea a hotărât să anuleze acreditarea delegației

ruse la sesiunea sa din iunie 2015, în cazul în care nu s-au făcut progrese în ceea ce privește punerea în aplicare a cererilor Protocolului și Memorandumului de la Minsk și a recomandărilor Adunării, în special în ceea ce privește retragerea imediată a trupelor militare ruse din estul Ucrainei.

8. În Rezoluția 2063 (2015) privind examinarea anulării acreditării delegației Federației Ruse validate anterior (urmare a paragrafului 16 din Rezoluția 2034 (2015)), adoptată la 24 iunie 2015, Adunarea, ținând seama de sancțiunile în vigoare, a hotărât să nu anuleze acreditarea deja ratificată a delegației ruse, ca semn al angajamentului față de un dialog deschis și constructiv cu delegația rusă.

9. În mod regretabil, ca răspuns, delegația rusă a ales să nu participe la lucrările Adunării în ultimele luni ale anului 2015. Mai mult, Parlamentul rus, anticipând că acreditarea sa va fi din nou contestată și că vor fi aplicate sancțiuni, a hotărât să nu depună noi cereri de acreditare în lunile ianuarie 2016, 2017, 2018 și 2019. Nu a depus cereri de acreditare nici în urma alegerilor parlamentare din septembrie 2016. Conducerea rusă a precizat că decizia de a nu depune cereri de acreditare a fost însoțită de o decizie politică de a nu colabora cu Adunarea. În plus, în mai multe rânduri, liderii ruși au declarat în mod public că nu pot accepta participarea la activitatea Adunării fără a beneficia de drepturi depline.

10. Mai mult, într-o escaladare a situației, în iulie 2017, Rusia a suspendat plata cheltuielilor anuale la bugetul Organizației. În Rezoluția 2208, „Modificarea Regulamentului de procedură al Adunării: impactul crizei bugetare asupra listei limbilor de lucru ale Adunării”, adoptată la 16 martie 2018, Adunarea și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la criza bugetară fără precedent care afectează Consiliul Europei ca întreg.

11. Deși Articolul 9 din Statutul Consiliului Europei prevede: „Comitetul de Miniștri poate suspenda dreptul de reprezentare în Comitet și în Adunarea Consultativă (Parlamentară) a unui membru care nu și-a îndeplinit obligația financiară [plata în termen de șase luni de la data la care aceasta este datorată] în perioada în care obligația rămâne nesatisfăcută”, Comitetul de Miniștri a decis să aplice Hotărârea din noiembrie 1994 care permite prelungirea perioadei de neplată la doi ani în „circumstanțe excepționale”. În Recomandarea 2124 (2018), adoptată la 16 martie 2018, Adunarea a cerut Comitetului de Miniștri să ia măsurile necesare și să pună în aplicare Articolul 9 din Statut.

12. În adresa trimisă Adunării în sesiunea din octombrie 2018, Secretarul General al Consiliului Europei, Thorbjørn Jagland, a declarat că dreptul Rusiei de a fi reprezentată în organele statutare ale Consiliului Europei - Comitetul de Miniștri și Adunarea Parlamentară - ar putea fi suspendat în iunie 2019 pentru neplata sistematică a contribuției.

13. Chestiunea viitorului apartenenței Rusiei la Consiliul Europei a fost în mod repetat ridicată de conducerea Rusiei în contextul crizei din relațiile Rusia-Adunarea Parlamentară.

14. În consecință, în pofida unor inițiative ale Adunării care vizau restabilirea dialogului și a cooperării, cum ar fi de exemplu întâlnirile dintre Președintele Adunării Parlamentare și Președintele Dumei de Stat în cadrul Conferinței Comunității Statelor Independente (CSI); vizita Comisiei prezidențiale la Moscova în 2016 sau participarea

președintelui Consiliului Federației la Conferința Președinților Parlamentelor Naționale organizată de Adunare, în perioada premergătoare celebrării celei de-a 70-a aniversări a Consiliului Europei, acesta s-a aflat într-o criză instituțională și politică fără precedent cauzată de refuzul Federației Ruse de a participa la Adunare.

15. Ca rezultat al unei reflecții mai generale a Comitetului *ad-hoc* al Biroului asupra rolului și misiunii Adunării Parlamentare, Comisia pentru Regulamentul de Procedură, Imunități și Afaceri Instituționale a prezentat primul raport referitor la „Consolidarea procesului decizional al Adunării Parlamentare privind acreditările și votul”, dezbătut la 9 octombrie 2018, care a fost în general perceput drept o încercare de depășire a impasului existent. În proiectul de rezoluție, Comisia a propus modificarea procedurilor astfel încât să se limiteze posibilitățile de contestare a acreditării delegațiilor pe motive de fond și să se limiteze sfera sancțiunilor aplicate membrilor delegațiilor ale căror acreditări au fost contestate la nivel plenar, astfel încât delegațiile ale căror acreditări au fost contestate să aibă totuși dreptul de a participa la alegerea judecătorilor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a Comisarului pentru drepturile omului, a Secretarului general și a Secretarului general-adjunct al Consiliului Europei și a Secretarului general al Adunării Parlamentare. În urma dezbaterii, raportul a fost retrimis Comisiei pentru Regulament, la cererea raportorului, ca să fie revizuit în lumina dezbaterii și prezentat ulterior (a se vedea mai jos).

16. La 10 aprilie 2019, Adunarea a dezbătut textul „Rolul și misiunea Adunării Parlamentare: principalele provocări pentru viitor”. În urma dezbaterii, Adunarea a adoptat Rezoluția 2277 (2019) și Recomandarea 2153 (2019), ambele propunând instituirea, pe lângă procedurile existente, a unei proceduri comune de reacție care ar putea fi inițiată fie de Adunarea Parlamentară, fie de Comitetul de Miniștri, fie de Secretarul General, „pentru a consolida capacitatea Organizației de a reacționa mai eficient în situații când un stat membru își încalcă obligațiile statutare sau nu respectă standardele, principiile și valorile fundamentale susținute de Consiliul Europei”.

17. În hotărârea sa privind „O responsabilitate comună pentru securitatea democratică în Europa - asigurarea respectării drepturilor și obligațiilor, principiilor, standardelor și valorilor”, adoptată la cea de-a 129-a sesiune din Helsinki la 17 mai 2019, Comitetul de Miniștri a salutat această propunere și „a luat act de necesitatea urgentă de a dezvolta sinergii și de a asigura o acțiune coordonată de către cele două organisme statutare, ca recunoaștere a mandatelor lor, pentru a consolida capacitatea Organizației de a reacționa mai eficient în situațiile în care un stat membru încalcă obligațiile statutare sau nu respectă standardele, principiile și valorile fundamentale susținute de Consiliul Europei”. Mai mult, Comitetul de Miniștri „având în vedere importanța alegerii Secretarului General și a judecătorilor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, salută faptul că delegațiile tuturor statelor membre vor participa la următoarea sesiune din luna iunie a Adunării Parlamentare”.

18. În acest context, și în urma contactelor dintre conducerea Federației Ruse și Adunarea Parlamentară, Rezoluția 2287 (2019) care, pe lângă derogarea de la termenele de depunere a scrisorilor de acreditare, clarifică faptul că „drepturile de vot ale membrilor, de a vorbi și de a fi reprezentați în Adunare și în organismele sale nu vor fi suspendate

sau retrase în contextul unei contestații sau al reconsiderării acreditării”, a pregătit calea delegației ruse de a depune scrisorile de acreditare. Ca urmare a contestației pe motive de fond, scrisorile de acreditare au fost transmise Comisiei de monitorizare pentru raportare și Comisiei pentru Regulamentul de Procedură, Imunități și Afaceri Instituționale pentru aviz. Contestația privind motivele procedurale a fost trimisă Comisiei pentru rapoarte.

19. În cadrul reuniunii sale din 25 iunie 2019, Comisia de Monitorizare m-a numit raportor pentru prezentul raport.

20. În paragrafele de mai jos, voi schița principalele evoluții în ceea ce privește Crimeea și estul Ucrainei. Voi dedica o scurtă trecere în revistă a altor evoluții cu relevanță directă pentru motivele de fond ale contestării acreditării delegației ruse în ceea ce privește conformitatea cu Statutul Consiliului Europei și cu obligațiile și angajamentele asumate de Rusia.

2. Evoluții în ceea ce privește Crimeea și Estul Ucrainei

21. În Rezoluțiile 1990 (2014), 2034 (2015) și 2063 (2015) menționate în capitolul anterior, Adunarea a condamnat în mod repetat anexarea ilegală a Crimeii și continuarea integrării sale în Federația Rusă. Adunarea a reiterat faptul că această anexare ilegală a fost o încălcare gravă a dreptului internațional, inclusiv a Cartei Organizației Națiunilor Unite, a Actului Final de la Helsinki al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), precum și a Statutului Consiliului Europei și a angajamentelor de aderare ale Rusiei la această organizație.

22. Mai mult, Adunarea și-a exprimat îngrijorarea în ceea ce privește deteriorarea situației drepturilor omului, caracterizată prin decese, dispariții și represii împotriva persoanelor opuse sau critice la adresa anexării ilegale a Crimeii de către Rusia. Adunarea și-a exprimat în continuare îngrijorarea serioasă cu privire la hărțuirea și închiderea majorității organizațiilor neguvernamentale (ONG-uri) și a mass-mediei din Crimeea care au criticat anexarea ilegală a regiunii de către Rusia, inclusiv televiziunea tătară din Crimeea ATR.

23. Prin urmare, Adunarea a solicitat Federației Ruse, *inter alia*, să oprească anexarea ilegală a Crimeii; să retragă toate trupele armate de pe teritoriul ucrainean (inclusiv Crimeea); să se abțină de la hărțuirea și supunerea la presiuni a organizațiilor și instituțiilor tătare din Crimeea; să investigheze toate decesele și disparițiile, precum și încălcările drepturilor omului de către poliție și forțele (para)militare din regiune; și să anuleze închiderea canalului de televiziune tătar din Crimeea ATR.

24. Din păcate, este clar că nu s-au înregistrat progrese în ceea ce privește respectarea acestor cerințe. Dimpotrivă, hărțuirea tătarilor din Crimeea, a organizațiilor și reprezentanților acestora, a continuat neabătută. La 26 aprilie 2016, Curtea Supremă creată de Rusia în Crimeea a interzis Mejlis-ul poporului tătar din Crimeea, cel mai înalt organism reprezentativ oficial al tătarilor din Crimeea, și l-a plasat pe lista organizațiilor extremiste interzise în Rusia, pe motiv că, prin opoziția sa la anexarea ilegală a teritoriului Crimeii, aceasta s-a angajat într-o „propagandă a agresiunii și urii față de Rusia, instigând la naționalism etnic și extremism în societate”. Această interdicție a fost confirmată de Curtea Supremă a Federației Ruse la 29 septembrie 2016.

25. Interzicerea Mejlis-ului poporului tătar din Crimeea a fost ferm condamnată de membrii comunității internaționale, inclusiv de Comisarul pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei și de Adunarea Parlamentară, care în Rezoluția 2132 (2016) privind consecințele politice ale agresiunii rusești în Ucraina au solicitat anularea acestei măsuri. La 19 aprilie 2017, Curtea Internațională de Justiție de la Haga a ordonat Rusiei să ridice interdicția Mejlis-ului poporului tătar din Crimeea, ceea ce Rusia a refuzat să facă până în această zi.

26. În plus, interdicția de a transmite din Crimeea pentru postul de televiziune tătar ATR nu a fost ridicată. Într-un alt semnal privind înăsprirea condițiilor pentru reprezentanții Crimeii, la 28 septembrie 2017, o instanță din Simferopol a condamnat vicepreședintele Mejlis, dl Akhtem Chygoz și dl Ilmi Umerov, la doi ani de închisoare pentru „separatism”. La 25 octombrie 2017, numai cu intervenția directă și medierea intensă a președintelui Erdoğan al Turciei, au fost eliberați acești doi lideri tătari.

27. La 18 septembrie 2016, într-o nouă escaladare a situației, autoritățile ruse au organizat alegeri pentru Duma rusă în Crimeea ocupată fără acordul Ucrainei, încălcând în mod clar dreptul internațional. Aceste așa-numite alegeri și rezultatul lor sunt atât ilegale, cât și nelegitime și au fost declarate nule și neavenite de către Adunare în Rezoluția 2132 (2016) privind consecințele politice ale agresiunii rusești în Ucraina. Este clar că nimeni nu poate fi considerat ales în mod legitim în aceste alegeri și nu poate să obțină nici un drept și privilegiu din acest act ilegal în temeiul dreptului internațional.

28. După cum au subliniat numeroase rapoarte din partea unor organizații și apărători credibili și binecunoscuți ai drepturilor omului, situația drepturilor omului din Crimeea a continuat să se deterioreze. Nu au avut loc investigații credibile în ceea ce privește încălcările drepturilor omului în Crimeea, inclusiv privind disparițiile și uciderea activiștilor care se opuseseră anexării ilegale a Crimeii de către Federația Rusă, așa cum solicitase, *inter alia*, Adunarea.

29. În Rezoluția 2231 (2018) „Cetățeni ucraineni reținuți ca prizonieri politici de către Federația Rusă”, Adunarea și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la existența a peste 70 de persoane, considerate a fi prizonieri politici, arestați în penitenciarele din Rusia și Crimeea pe baza unor acuzații fabricate politic. Cazul dlui Oleg Sentsov, un regizor ucrainean condamnat la 20 de ani de închisoare de către un tribunal rus pe baza unor acuzații fabricate de complot terorist este un exemplu în acest sens. Așa cum a menționat Înaltul Reprezentant pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate a Uniunii Europene, dna Federica Mogherini, acest caz a încălcat dreptul internațional și standardele elementare de justiție.

30. În pofida cererilor repetate de eliberare a acestuia, domnul Sentsov, care a primit premiul Saharov din partea Parlamentului European, rămâne în închisoare în Rusia. Raportul din mai 2019 al Grupului pentru Drepturile Omului din Crimeea enumeră în total 86 de persoane aflate în custodie pe baza unor acuzații penale motivate politic, inclusiv de apartenență la o organizație extremistă, spionaj sau acțiuni subversive în favoarea Ucrainei. Același raport își exprimă de asemenea îngrijorarea cu privire la condițiile îngrozitoare de detenție, precum și la limitarea drepturilor la libertate de exprimare și de întrunire a celor care se opun ocupației rusești a Crimeii.

31. O temă de îngrijorare este încorporarea rezidenților din Crimeea în serviciul militar obligatoriu al forțelor armate ruse, încălcând Convenția de la Geneva (IV) privind persoanele civile în timp de război. Acest tratat interzice în mod explicit încorporarea persoanelor care trăiesc pe un teritoriu ocupat în forțele armate ale puterii ocupante, precum și utilizarea propagandei cu scopul de a face aceste persoane să se alăture voluntar forțelor armate. Doar în luna mai 2019, cel puțin trei cazuri de persoane acuzate de „sustragerea de la serviciul militar în cadrul forțelor armate ruse” au ajuns în fața „tribunalelor” din Crimeea.

32. Într-o evoluție care pune în pericol stabilitatea și securitatea generală a regiunii Mării Negre, Federația Rusă a executat o acumulare semnificativă de forțe militare în Crimeea. Aceasta include instalarea de sisteme antiaeriene avansate S-400 și S-300 și o creștere semnificativă a trupelor și echipamentului militar pe linia de graniță administrativă cu Ucraina continentală. Telegrama diplomatică ale Uniunii Europene făcute publice exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că este posibil ca Rusia să fi instalat arme nucleare în Crimeea, ceea ce ar încălca Memorandumul din 1994 de la Budapesta privind garanțiile de securitate și ar reprezenta o escaladare și un risc de securitate semnificative în regiune.

33. La 25 noiembrie 2018, tensiunile dintre Rusia și Ucraina au escaladat grav atunci când navele serviciului de frontieră al Serviciului Federal de Securitate al Rusiei au deschis focul și au confiscat trei nave ucrainiene care treceau Strâmtoarea Kerch către Mariupol. Aceste acțiuni ale Federației Ruse au încălcat în mod clar tratatele de drept internațional, inclusiv Convenția Organizației Națiunilor Unite privind dreptul mării, care conferă Ucrainei dreptul de a naviga liber în apele sale teritoriale, precum și Acordul din 2003 între Ucraina și Federația Rusă privind cooperarea în ceea ce privește utilizarea Mării Azov și a Strâmtoarei Kerch. Acesta din urmă prevede trecerea liberă a navelor comerciale și a navelor de război atât ale Federației Ruse, cât și ale Ucrainei în aceste ape teritoriale comune. În plus, aceste acțiuni ale Federației Ruse au fost o încălcare directă a Statutului Consiliului Europei și a angajamentului făcut explicit la aderarea Rusiei de a soluționa în mod pașnic conflictul cu alte state membre.

34. Escaladarea tensiunilor și utilizarea forței militare de către Federația Rusă au fost condamnate de Adunarea Parlamentară în Rezoluția 2259 (2019) privind escaladarea tensiunilor în jurul Mării Azov și a Strâmtoarei Kerch și amenințările la adresa Securității Europene. Autoritățile ruse continuă să rețină cei 24 de marinari ucrainieni pe care i-a capturat în Strâmtoarea Kerch sub acuzația de „traversare ilegală a graniței Federației Ruse”. În Rezoluția 2259 (2019), Adunarea a cerut eliberarea lor imediată. La 25 mai 2019, Tribunalul internațional al Organizației Națiunilor Unite pentru dreptul mării (ITLOS) a ordonat Federației Ruse să elibereze imediat marinarii ucrainieni capturați și să le permită acestora să se întoarcă în Ucraina. Deși hotărârile ITLOS sunt obligatorii pentru membrii săi, inclusiv pentru Federația Rusă, autoritățile ruse au refuzat să pună în aplicare această hotărâre și să elibereze marinarii ucrainieni, ridicând întrebări cu privire la disponibilitatea autorităților ruse de a respecta dreptul internațional și convențiile internaționale la care este Parte.

35. În Rezoluțiile 2034 (2015) și 2063 (2015), Adunarea a condamnat agresiunea militară rusească în Estul Ucrainei, continuarea susținerii militare și logistice a forțelor

separatiste de către Rusia și acțiunile militare sub acoperire ale trupelor rusești. Această poziție a fost reiterată în Rezoluția 2132 (2016) cu privire la consecințele politice ale agresiunii rusești în Ucraina și în diverse alte rezoluții adoptate de atunci. În aceste rezoluții, Adunarea a cerut Federației Ruse, *inter alia*, să implementeze pe deplin Acordurile de la Minsk și Pachetul de Măsuri pentru implementarea lor; să-și retragă trupele de pe teritoriul ucrainean și să oprească furnizarea de arme către forțele separatiste; și să pună capăt influxului de „voluntari” ruși în conflictul din estul Ucrainei.

36. Din păcate, s-au înregistrat foarte puține progrese în ceea ce privește implementarea Acordurilor de la Minsk și procesul este în general considerat a fi practic muribund. Din fericire, acordul de încetare a focului, care este un aspect central al Acordului de la Minsk, pare să fi rămas în putere din primăvara anului 2015 până în prezent. Dar, după cum menționează rapoartele observatorilor OSCE care au fost trimiși pentru a monitoriza implementarea acordului de încetare a focului și retragerea armelor grele de pe linia de contact și din zona tampon convenită, acordul de încetare a focului este încălcat în mod regulat de toate părțile în conflict și sunt înregistrate în mod regulat pierderi, atât civile cât și militare.

37. În februarie 2019, Oficiul Înaltului Comisar al Organizației Națiunilor Unite pentru drepturile omului (OHCHR) a estimat că numărul de victime ale conflictului este mai mare de 13.000, doar în 2018 existând peste 200 de victime civile conform estimărilor OSCE.

38. O cauză esențială a impasului în care se află implementarea Acordurilor de la Minsk este refuzul Federației Ruse de a admite că este Parte la conflict și că oferă sprijin logistic și militar și de conducere a forțelor separatiste. Autoritățile ucrainiene, la rândul lor, au declarat în mod repetat și cum era de așteptat că prevederile politice ale Acordurilor de la Minsk pot fi implementate pe deplin numai atunci când vor fi implementate condițiile de securitate ale Acordurilor de la Minsk, inclusiv prevederile care cer „retragerea tuturor formațiunilor armate străine, a echipamentelor militare, precum și a mercenarilor de pe teritoriul Ucrainei, sub supravegherea OSCE”.

39. Deoarece neimplementarea cerințelor de securitate este un obstacol major în calea implementării Acordurilor de la Minsk, au existat încercări de a găsi mecanisme suplimentare care să ofere garanții de securitate, în special desfășurarea unei Forțe de Menținere a Păcii a Națiunilor Unite în estul Ucrainei. Acest lucru a fost propus inițial de președintele Poroshenko în 2015, dar a fost respins la acel moment de către Federația Rusă. Cu toate acestea, în septembrie 2017, Rusia a indicat într-o lucrare distribuită la Națiunile Unite că ar putea accepta o misiune ONU de menținere a păcii, dar într-o formă mult mai limitată decât cea propusă de președintele Poroshenko, în care misiunea de menținere a păcii ar acoperi doar linia de contact. Această propunere a fost discutată mai departe cu participarea mediatorilor internaționali din Franța, Germania și Statele Unite.

40. Propunerea finală depusă de mediatorii prevedea o extindere treptată a forței de menținere a păcii spre includerea graniței de stat dintre Rusia și Ucraina și, în cele din urmă, a întregii regiuni Donbas. Dar această propunere a fost respinsă de Rusia în vara anului 2018, deși mai multe țări indicaseră că ar fi gata să ofere trupe pentru o astfel de operațiune. Când, în februarie 2019, președintele Poroshenko și-a reînnoit apelul

către Organizația Națiunilor Unite de a trimite o forță multinațională de menținere a păcii, această propunere a fost respinsă ferm de Federația Rusă. Rusia s-a opus mai ales propunerilor ca o astfel de forță de menținere a păcii să controleze granița ruso-ucrainiană, care a fost un culoar de trecere esențial pentru unitățile militare ruse și ajutorul material trimis forțelor separatiste.

41. În pofida dezmințirilor rusești, există dovezi importante ale implicării militare directe, continue a Rusiei în estul Ucrainei. În februarie 2017, șeful adjunct al misiunii de observatori a OSCE a declarat într-un interviu că observatorii au întâlnit soldați din unități separatiste care susțineau că sunt soldați ai armatei ruse, iar dronele trimise de observatorii OSCE au reperat atât convoaie militare care traversau granița dintre Ucraina și Rusia cât și sisteme de război electronice avasate rusești în interiorul teritoriului ucrainean.

42. În acest context, trebuie menționat și că Procurorul-șef olandez a anunțat la 23 mai 2018 că, pe baza unor dovezi concludente, Echipa Comună de Anchetă (JIT) condusă de Olanda privind doborârea avionului Malaysia Airlines MH17 a concluzionat că racheta antiaeriană BUK care a doborât avionul civil MH17 fusese furnizată de către Divizia 53 de rachete antiaeriene din Kursk. La 19 iunie 2019, Procurorul-șef olandez a prezentat dovezi suplimentare că sistemul BUK fusese furnizat de Rusia și a identificat primii patru suspecti, trei cetățeni ruși cu legături cu Serviciul de Informații Militare rusec și un cetățean ucrainean, și a depus acuzații penale împotriva lor. Din păcate, Rusia a refuzat orice cooperare cu JIT privind această tragedie umană care a costat viețile a 298 de civili.

43. Federația Rusă continuă să finanțeze forțele separatiste din regiunea Donbas și să le aprovizioneze cu echipamente de antrenament și echipamente militare, cum ar fi armament avansat, încălcând Acordurile de la Minsk. Continuarea programului de sprijin logistic este demonstrată și de faptul că încălcările acordului de încetare a focului de către forțele separatiste au putut continua neîntrerupt în ultimii patru ani, ceea ce nu ar fi fost posibil fără livrări constante de arme și muniții din partea Federației Ruse.

44. La 11 noiembrie 2018, au fost organizate „alegeri” în așa-numitele Republici Populare din Donetsk și Luhansk cu sprijinul Federației Ruse. Organizarea acestor „alegeri” este o încălcare clară a Acordurilor de la Minsk și a fost condamnată *inter alia* de Uniunea Europeană și Statele Unite.

45. La 24 aprilie 2019, președintele Putin a emis un decret care oferea pașapoarte și cetățenie printr-o procedură simplificată rezidenților din zonele Donbas care nu se aflau sub controlul autorităților de la Kiev. Utilizarea unei astfel de politici de „pașaportizare” de către Federația Rusă încalcă dreptul internațional și principiile Acordurilor de la Minsk semnate de Rusia, contravine principiului relațiilor de bună vecinătate și este un atac la adresa suveranității naționale a Ucrainei. Ea a fost puternic condamnată de comunitatea internațională, în special pentru că o politică similară de „pașaportizare” cu privire la regiunile georgiene Abhazia și Oseția de Sud a precedat intervenția armatei Rusiei în Georgia în 2008.

3. Alte preocupări legate de încălcări ale dreptului internațional

46. După cum au reiterat mai multe Rezoluții ale Adunării Parlamentare, agresiunea militară a Rusiei în Estul Ucrainei și anexarea ilegală a Crimeii demonstrează în mod clar

lipsa sa de disponibilitate a acesteia de a-și onora obligațiile de membru și angajamentele de aderare la Consiliul Europei în ceea ce privește relațiile sale cu vecinii. În acest context, Adunarea a cerut în rezoluțiile sale ca Rusia, inter alia, să implementeze rezoluțiile Adunării privind războiul dintre Rusia și Georgia; să elimine toate obstacolele în calea liberei circulații a civililor peste granițele administrative între Oseția de Sud și Abhazia și restul Georgiei; să pună în aplicare angajamentul său de aderare de a retrage Armata a 14-a și echipamentele sale de pe teritoriul Republicii Moldova.

47. Din păcate, nu s-a înregistrat niciun progres în acest sens: dimpotrivă, în ceea ce privește Georgia, comunitatea internațională a condamnat, în repetate rânduri, continuarea operației de transformare a graniței administrative într-o frontieră și anexarea din ce în ce mai pronunțată a acestor două regiuni de către Federația Rusă. 48. Aceste evoluții, precum și ingerința sa recentă în afacerile interne ale Armeniei subliniază refuzul continuu al Federației Ruse de a-și onora obligațiile de membru și angajamentele de aderare în această privință.

48. Aceste evoluții, precum și ingerința sa recentă în afacerile interne ale Armeniei subliniază continuarea refuzului din partea Federației Ruse de a-și asuma obligațiile de membru și angajamentele de aderare în acest sens.

4. Evoluții cu privire la alte angajamente și obligații ale Federației Ruse

49. Ultima Notă de Informare privind funcționarea instituțiilor democratice în Federația Rusă (AS/Mon (2016) 29 declassificată) datează din octombrie 2016. Din nefericire, preocupările enumerate acolo privind democrația, statul de drept și drepturile și libertățile omului nu au fost rezolvate și nu s-au înregistrat progrese. Dimpotrivă, evenimentele din Crimeea și Ucraina au avut un impact vizibil asupra stării democrației, a drepturilor și libertăților omului în Federația Rusă, accentuând o serie de tendințe negative în ceea ce privește alte angajamente și obligații ale acesteia.

50. Autoritățile au înărit controlul asupra libertății de exprimare cu scopul de a controla informațiile, în special în ceea ce privește conflictul, și de a reduce la tăcere criticile independente (inclusiv criticile făcute online). M-am referit deja la restricțiile privind libertatea de exprimare impuse teritoriilor ucrainene controlate de Rusia, dar un mediu represiv pentru jurnaliști persistă în întreaga țară.

51. Rusia este clasată pe locul 149 din 180 de țări în Indicele de Libertate a Presei din 2019 al organizației Reporterii fără Frontiere. Atacurile și amenințările împotriva jurnaliștilor sunt comune. În aprilie 2017, jurnalistul independent Nikolai Andrushenko, co-fondator al săptămânalului Novy Petersburg, cunoscut pentru articolele sale privind corupția și brutalitatea poliției, a murit după ce a fost bătut grav pe stradă. În mai 2017, Dmitry Popkov, redactor-șef al ziarului local independent Ton-M din Siberia, a fost împușcat mortal pe stradă în regiunea siberiană Krasnoyarsk. În aprilie 2018, Maksim Borodin, un corespondent de investigație pentru site-ul independent Novy Den, care a raportat cu privire la utilizarea de contractanți militari privați ruși în Siria, a murit după ce a căzut de la balconul apartamentului său de la etajul cinci din Yekaterinburg în circumstanțe suspecte. În septembrie 2018, un activist pentru drepturile omului și editor de website a fost presupus otrăvit și a primit tratament în Germania. În octombrie 2018,

Denis Korotkov de la Novaya Gazeta a primit amenințări cu moartea. În iunie 2019, video blogger-ul rus Vadim Kharchenko, care raportează și comentează cu privire la proteste împotriva autorităților și efectuează investigații privind presupuse abuzuri de putere ale poliției a fost atacat și rănit în Krasnodar. Lista nu este exhaustivă și nu este nevoie să subliniem ce efect de descurajare poate avea asupra altor jurnaliști.

52. Jurnaliștii și editorii critici la adresa autorităților sunt adesea persecutați prin acuzații (penale) considerate de comunitatea internațională ca fiind motivate politic. În octombrie 2018, o instanță din Moscova a amendat revista New Times cu peste 300.000 de dolari americani pentru că nu ar fi depus declarațiile de finanțare la timp. Editorul Yevgeniya Albats a susținut că pedeapsa a fost pedeapsa pentru interviul ei la radio Ekho Moskvyy cu activistul din opoziție Alexiey Navalny. În decembrie 2018, Aleksandr Valov, redactor la BlogSochi, care scrisese despre corupție, a fost condamnat la șase ani de închisoare pentru șantaj. În iunie 2018, un corespondent al agenției naționale ucrainiene de presă UKRINFORM în Franța, care fusese reținut din 2016, a fost condamnat la 12 ani de închisoare pentru spionaj. În ianuarie 2019, blogger-ul Viktor Toroptsev a fost condamnat la 10 zile în închisoare pentru o încălcare a regulilor de circulație după ce a făcut public un video pe YouTube care ar fi arătat mai mulți oficiali ai poliției participând la înmormântarea unui șef al mafiei locale. În februarie 2019, poliția a lansat o investigație penală, a percheziționat apartamentul și a confiscat bunurile personale ale unei jurnaliste, Svetlana Prokopyeva, pentru criticile aduse de ea autorităților în legătură cu un atentat sinucigaș de anul trecut. În mai 2019, jurnalistul Victor Korb a fost pus sub acuzare pentru transcrierea și publicarea unui discurs ținut în 2015 de un critic al Kremlinului în cadrul procesului său în instanță. În iunie 2019, redactorul Abdulmumin Gadzhiev a fost reținut în temeiul unor acuzații de terorism bazate, potrivit constatărilor CPJ, pe mărturia unui martor care și-a retras declarația inițială susținând că a fost făcută sub tortură. Din nou, acestea sunt doar exemple. Pentru mai multe informații, consultați raportul Comisiei pentru Cultură, Educație și Mass-media privind „Atacurile împotriva jurnaliștilor și a libertății mass-mediei în Europa” (Doc. 14229).

53. Au existat recent două cazuri cu un final mai pozitiv: în urma unui nivel istoric de presiune din partea societății civile ruse, un binecunoscut jurnalist de investigații numit Ivan Golunov, care fusese arestat sub acuzații foarte suspecte de trafic de droguri, a fost eliberat la 11 iunie 2019, după ce a petrecut mai mult de o lună în detenție; acuzațiile au fost între timp retrase. De asemenea, jurnalistul independent Igor Rudnikov a fost eliberat de instanța din Sankt Petersburg cu câteva zile în urmă după ce a petrecut 20 de luni în detenție pe baza unor acuzații percepute pe scară largă ca fiind false. Cu toate acestea, potrivit organizațiilor internaționale pentru drepturile omului, cel puțin cinci alți jurnaliști sunt încă reținuți în Rusia pe baza unor acuzații suspecte. Din păcate, această tendință pozitivă s-a dovedit a fi de scurtă durată când, la 12 iunie, poliția a arestat 100 de protestatari, inclusiv pe Alexei Navalny, care cereau ca ofițerii de poliție care plantaseră dovezi asupra dlui Golunov să fie pedepsiți.

54. O legislație anti-extremistă vagă și exagerat de extinsă este folosită pentru a urmări penal orice critică pe rețelele sociale. Începând cu 2017, Parchetul a avut competența de a bloca în mod extrajudiciar conținutul făcut public de organizațiile străine „indezirabile”,

precum și site-urile care difuzează materiale de la aceste organizații. În aprilie 2018, autoritățile au blocat populara aplicație de mesagerie Telegram după ce aceasta refuzase să acorde Serviciului Federal de Securitate (FSB) acces la comunicații încryptate.

55. Situația nu se va îmbunătăți cu noile acte legislative adoptate recent de Parlamentul rus. Aceste acte legislative includ: proiectul de lege privind „știrile false” și „nerespectarea autorităților”, care permite instanțelor să amendeze și să trimită în închisoare persoanele și să blocheze website-urile care publică materiale ofensatoare; amendamente la Codul de Infrafracțiuni Administrative care ar amenda persoane fizice și companii pentru distribuirea de presă scrisă străină fără permisiunea autorității de reglementare a mass-media din Rusia, Roskomnadzor; și legislație care permite autorităților să eticheteze jurnaliștii individuali ca „agenți străini”. Există deja prime persoane care au fost acuzate în temeiul legii privind nerespectarea autorităților. Temerea este că această lege practic interzice opoziția politică prin declararea criticilor la adresa autorităților ca nerespectare a acestora.

56. Situația ONG-urilor și a apărătorilor drepturilor omului nu s-a îmbunătățit. În Rezoluția sa 2096 (2016) privind modul în care pot fi prevenite restricțiile inadecvate în ceea ce privește activitatea ONG-urilor în Europa și în Rezoluția 2225 (2018) privind Noi restricții în ceea ce privește activitatea ONG-urilor din Statele membre ale Consiliului European, Adunarea și-a exprimat îngrijorarea puternică cu privire la așa-numita „lege a agenților străini”, care stigmatizează organizațiile care primesc finanțare străină și care sunt considerate a fi implicate în activități politice. La sfârșitul anului 2018, 73 de organizații au fost clasificate ca „agenți străini”, în timp ce multe altele au încetat să mai accepte contribuții străine sau au pus capăt activităților lor. Cele înregistrate ca „agenți străini” au mari dificultăți în îndeplinirea obiectivelor lor.

57. Adunarea, în rezoluțiile menționate anterior, a fost îngrijorată și cu privire la adoptarea, în mai 2015, a „legii privind organizațiile indezirabile”. ... ONG-uri străine au fost considerate „organizații indezirabile” pe motiv că ar amenința securitatea națională. Această desemnare conferă autorităților competența de a emite o serie de sancțiuni împotriva acestor organizații și a celor care lucrează cu ele. În Rezoluția 2225 (2018), Adunarea a cerut Rusiei să modifice legislația privind ONG-urile în conformitate cu Avizele nr. 716/2013 și 717/2013 ale Comisiei de la Veneția. Din păcate, acest lucru nu a fost făcut.

58. Alte forme de hărțuire și intimidare împiedică activitatea ONG-urilor. În ianuarie 2018, Oyub Titiyev, șeful filialei din Cecenia a organizației Memorial, a fost arestat pentru posesie de droguri. La 10 iunie 2019, i s-a acordat eliberarea condiționată în urma unor campanii interne și internaționale masive în numele său. În octombrie 2018, Oleg Kozlovsky, un cercetător al Amnesty International, a fost reținut, bătut și supus unui simulacru de execuție de către agresori mascați. Agresorii căutau informații despre contactele sale locale și au amenințat că-i ucid soția și copiii. Le recomand celor interesați rapoartele Comisiei pentru Afaceri Juridice privind „Noi restricții în ceea ce privește activitatea ONG-urilor din Statele membre ale Consiliului European” (Doc. 14570) și „Protejarea apărătorilor drepturilor omului în Statele membre ale Consiliului European” (Doc. 14567).

59. Mediul este din ce în ce mai restrictiv și pentru opoziția politică. Ca urmare a lipsei

de cooperare cu Adunarea, nici alegerile prezidențiale din 18 martie 2018, nici alegerile parlamentare din 18 septembrie 2016 nu au fost monitorizate de Adunarea Parlamentară. Dar rapoartele de monitorizare a acestor alegeri de către OSCE au evidențiat numeroase încălcări, atât în timpul campaniilor electorale, cât și în ziua votului. Aceste încălcări au inclus tratament media preferențial, abuz de resurse administrative, umplerea urnelor cu voturi false, presiune asupra alegătorilor și campanii ilegale.

60. Unii candidați ai opoziției nu au fost lăsați să se înregistreze. În cursa prezidențială, cel mai puternic rival al președintelui Putin, Aleksey Navalny, fusese descalificat înainte ca să înceapă campania din cauza unei condamnări penale motivate politic, creând ceea ce OSCE numea „o lipsă de concurență veritabilă”.

61. În august 2018, Ministerul Justiției a refuzat încă o dată să înregistreze partidul politic al lui Navalny. Acesta încerca să-și înregistreze un partid din 2012, dar cererile sale erau întotdeauna amânate sau respinse pe tehnicalități.

62. Politicienii și activiștii din opoziție, asemenea jurnaliștilor și activiștilor pentru drepturile omului, sunt adesea țintele unor cauze penale fabricate și altor forme de hărțuire administrativă care sunt aparent concepute pentru a preveni participarea lor la procesul politic. Doar în anul 2018, Navalny a fost închis în legătură cu demonstrații neautorizate în mai multe ocazii, lungimea sentințelor sale variind între 15 și 30 de zile. În noiembrie 2018, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a hotărât că a fost încălcat Articolul 18 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (ETS nr. 5) și șapte arestări ale dlui Navalny între 2012 și 2014 au vizat „suprimarea pluralismului politic”. Amnesty International l-a declarat pe Navalny prizonier de conștiință.

63. La 28 mai 2019, Comisia pentru Afaceri Juridice și Drepturile Omului a Adunării Parlamentare a cerut autorităților ruse să „redeschidă și să continue” ancheta lor asupra uciderii liderului opoziției Boris Nemtsov, enumerând o serie de „preocupări serioase” privind independența și eficacitatea acesteia.

64. În ultimii ani, dreptul la libertatea de întrunire a fost redus în mod semnificativ în Rusia ca urmare a modificărilor legislative și a răspunsului disproporționat al poliției care include utilizarea excesivă a forței și arestări de rutină. Autorizația de a organiza un protest stradal este deseori refuzată și demonstrațiile sau protestele neautorizate, deși pașnice, sunt sever pedepsite cu amenzi imense și detenție pentru participanți.

65. Pentru a ilustra acest tipar, mă voi referi la cele mai recente evenimente: în iunie 2019, 100 de persoane au fost reținute în timpul unor proteste pașnice împotriva arestării lui Ivan Golunov. În timpul protestelor de 1 mai din St. Petersburg, peste 100 de persoane au fost reținute, inclusiv doi jurnaliști.

66. Autoritățile regionale continuă să hărțuiască grupuri non-tradiționale, cum ar fi martorii lui Iehova și mormonii. Legislația Antiterorism aprobată în 2016 acordă autorităților competența de a reprima grupurile religioase care sunt considerate extremiste. În 2017, Curtea Supremă a confirmat decizia Ministerului Justiției de a interzice martorii lui Iehova ca organizație extremistă. Există aproximativ 175.000 de membri ai grupului în Rusia. Mai mult de 80 fuseseră supuși detenției, arestului la domiciliu sau restricționării libertății de mișcare până în decembrie 2018, iar câteva mii fugiseră în străinătate.

67. Persoanele lesbiene, homosexuale, bisexuale și transgen (LGBT) din Federația

Rusă sunt discriminate în multe domenii, inclusiv ocuparea forței de muncă, educație, informații despre sănătate, libertatea de asociere și de întrunire. Mediul restrictiv față de persoanele LGBT s-a deteriorat în urma adoptării, în 2013, a Legii nr. 167-FZ privind „propaganda homosexuală” și, în 2014, a unui decret guvernamental nr. 93. Există o retorică pe scară largă a politicienilor și chiar a membrilor guvernului care stigmatizează persoanele LGBT și încurajează sentimentele și comportamentul anti-LGBT în rândul populației. Situația este deosebit de dramatică în Cecenia, unde, din 2019, au existat rapoarte credibile despre un nou val de persecuție în creștere a persoanelor LGBT, apărătorilor drepturilor omului și jurnaliștilor care fac publice abuzurile.

68. O serie de alte preocupări identificate în Nota de informare privind funcționarea instituțiilor democratice din Federația Rusă în ceea ce privește statul de drept, inclusiv independența sistemului judiciar, executarea hotărârilor judecătorești ale Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcările drepturilor omului, nu au fost soluționate de autorități. Sper că vor face obiectul unui raport periodic de monitorizare odată ce cooperarea parlamentară va fi reluată.

69. Ca urmare a deciziei delegației ruse de a înceta contactul cu Adunarea Parlamentară, nu a existat nicio cooperare în cadrul procedurii de monitorizare începând din ianuarie 2015. Trebuie subliniat aici că deplina cooperare cu Comisia de Monitorizare este un angajament explicit de aderare la Consiliul Europei al Federației Ruse ca țară. Acest angajament rămâne valabil, indiferent dacă Parlamentul rus dorește sau nu să fie reprezentat în Adunarea Parlamentară și să participe la activitatea acesteia.

5. Căi de urmat și concluzii

70. În calitate de raportor al Comisiei de monitorizare, am fost mandatat cu sarcina dificilă de a propune o cale de ieșire din situația cu care se confruntă Adunarea. Pe baza Regulamentului de Procedură, există trei opțiuni. Adunarea poate decide: 1) să nu ratifice acreditarea delegației Federației Ruse; 2) să ratifice acreditarea; sau 3) să ratifice acreditarea suspendând în același timp o serie de drepturi ale delegației, ținând cont de faptul că în urma adoptării Rezoluției 2287 (2019), „drepturile membrilor de a vota, de se exprima și de a fi reprezentați în Adunare și în organismele sale nu se va suspenda sau retrage în contextul unei contestații sau al unei reconsiderări a acreditărilor” (Articolul 10.1.c).

71. Este clar din descrierea din capitolele precedente că s-a înregistrat o lipsă evidentă de progres în ceea ce privește implementarea de către Federația Rusă a cererilor formulate de Adunare în Rezoluțiile 1990 (2014), 2034 (2015) și 2063 (2015) care, în ocazii anterioare, aveau în vedere luarea în considerare a acreditării delegației ruse.

72. Regretăm, de asemenea, decizia Parlamentului Rusiei din 18 aprilie 2014 de a suspenda cooperarea cu Adunarea Parlamentară, ceea ce reprezintă o respingere clară a ofertei de dialog politic înaintată de Adunare și ridică întrebări cu privire la angajamentul Federației Ruse de a-și îndeplini obligațiile care îi revin în temeiul Statutului Consiliului Europei.

73. Cu toate acestea, având în vedere dezbaterile privind „Consolidarea procesului decizional al Adunării Parlamentare privind acreditările și votarea”, este clar că Adunarea

își menține angajamentul față de dialog ca mijloc de găsire a unor soluții durabile pentru aceste probleme. Trebuie reamintit și faptul că, în rezoluțiile menționate mai sus, aceasta și-a exprimat convingerea că dialogul ar trebui să fie calea de urmat în soluționarea conflictelor. La acea dată, Adunarea a considerat că respingerea acreditării ar afecta obiectivul pe care îl urmărește Consiliul Europei și ar priva Adunarea Parlamentară de orice posibilitate de dialog politic. Decizia Parlamentului rus de a depune în cele din urmă cererea de acreditare a delegației sale, după patru ani de absență la nivel parlamentar în Consiliul Europei, ar trebui de asemenea percepută ca un semn al dorinței de a restabili acest dialog. Salut această decizie și sunt sigur că nu ar trebui să îi întoarcem spatele.

74. Este important că restaurarea cooperării va permite și trebuie să realizeze reactivarea procedurii de monitorizare în ceea ce privește Federația Rusă, ceea ce ar permite Adunării să tragă la răspundere delegația rusă în temeiul valorilor și principiilor Consiliului Europei.

75. Mai mult, trebuie să fim conștienți de posibilele consecințe ale respingerii acreditării delegației ruse, care ar putea duce în cele din urmă la retragerea Federației Ruse din Consiliul Europei. Aderarea la Consiliul Europei oferă cetățenilor ruși acces la jurisdicția Curții Europene a Drepturilor Omului. Ar trebui să ținem cont de acest fapt și să luăm în considerare nevoile cetățenilor ruși, care văd în Consiliul Europei un mijloc de protejare a drepturilor lor. În mod similar, ONG-urile și activiștii văd Consiliul Europei ca pe un instrument de protecție. De asemenea, decizia Comitetului de Miniștri din 17 mai 2019 a demonstrat voința politică clară de a utiliza Adunarea Parlamentară și Consiliul Europei ca platformă de dialog politic cu Federația Rusă. Deși decizia miniștrilor de Externe nu este în niciun caz obligatorie pentru noi, dorim să ținem seamă de ea.

76. Din aceste motive, propun Adunării ca, la fel cum a procedat în Rezoluțiile sale 1990 (2014), 2034 (2015) și 2063 (2015), să ratifice acreditarea delegației ruse cu condiții.

77. Rămâne întrebarea dacă Adunarea ar trebui să priveze delegația rusă de anumite drepturi și privilegii.

78. Aș dori să reamintesc aici Avizul Comisiei pentru Regulamentul de Procedură, Imunități și Afaceri Instituționale cu privire la „o listă de drepturi de participare sau de reprezentare care pot fi anulate sau suspendate în contextul unei contestații sau al unei reconsiderări a acreditărilor” pregătit pentru și aprobat de Biroul Adunării la 30 septembrie 2014. Avizul a indicat că orice sancțiuni aplicate ar trebui să se bazeze pe principiile coerenței și certitudinii juridice, precum și pe principiul proporționalității cu gravitatea încălcării în cauză.

79. Certitudinea juridică în acest context înseamnă că încălcări similare ar trebui să conducă la sancțiuni similare în cazul în care sunt repetate, și că acțiunile similare ale altor delegații ar trebui să conducă la sancțiuni de gravitate similară. Proporționalitatea implică faptul că, atunci când se decide cu privire la aplicarea sancțiunilor – sau absența acestora – aceste sancțiuni nu pot fi atât de severe sau atât de ușoare, încât ar face imposibil ca Adunarea să aplice, în viitoare ocazii, sancțiuni pentru încălcări mai severe sau mai puțin severe ale obligațiilor de membru și angajamentelor de aderare ale unei țări.

80. Prin urmare, deși propun ca acreditarea delegației ruse să fie ratificată, propun în același timp introducerea unei serii de condiții pentru a exprima condamnarea Rusiei de

către Adunare pentru continuarea încălcării grave ale dreptului internațional, a Statutului Consiliului European și a propriilor angajamente și obligații. Ratificarea acreditării fără suspendarea unor drepturi ale delegației ruse ar fi excesiv de îngăduitoare cu aceste încălcări de necontestat, care nu ar trebui lăsate nesoluționate de către Adunare. Aceasta ar da un semnal greșit și ar fi percepută ca o recompensă pentru lipsa de cooperare din ultimii patru ani.

81. Ar trebui să se țină seama în special de două aspecte. În primul rând, ar fi de neimaginat ca o țară care refuză în mod deschis să își onoreze obligațiile și angajamentele și să pună în aplicare recomandările și cererile Adunării să poată reprezenta Adunarea în exterior și în alte organisme ale Consiliului European.

82. În al doilea rând, una dintre cauzele principale ale crizei în relațiile dintre Adunare și Federația Rusă a fost ingerința acesteia din urmă în afacerile interne ale altor țări, în special statele vecine, prin mijloace care sunt inacceptabile în temeiul dreptului internațional. Așa cum a precizat în multe ocazii Adunarea, Federația Rusă continuă să refuze să-și onoreze angajamentele de aderare cu privire la vecinii săi. Prin urmare ar fi de neimaginat ca întoarcerea delegației ruse în cadrul Adunării să permită Federației Ruse, prin intermediul delegației sale, să utilizeze mecanismele și privilegiile Adunării pentru a continua să intervină în afacerile interne ale altor țări. Prin urmare, Federația Rusă ar trebui să fie privată de posibilitatea de a participa la monitorizarea alegerilor de către Adunare sau de a fi raportor în cadrul Comisiei de Monitorizare. Din nou, în opinia mea, acest este minimul acceptabil. În plus, membrii pot să ia în considerare interzicerea de a fi raportor în alte comisii ale Adunării.

83. Prin urmare, propun ca Adunarea să suspende următoarele drepturi ale delegației ruse pentru restul anului 2019: dreptul de a fi ales membru al birourilor comisiilor; dreptul de a fi numit raportor; dreptul de a participa la misiunile de monitorizare a alegerilor de către Adunare și dreptul de a reprezenta Adunarea în organismele Consiliului European, instituții și organizații externe, atât în mod instituțional, cât și ocazional.

84. Mai mult, ar trebui să cerem autorităților ruse să elibereze cei 24 de marinari ucrainieni capturați în Strâmtoarea Kerch pe baza acuzației de „trecere ilegală a frontierei Federației Ruse”; să plătească imediat toate taxele datorate bugetului Consiliului European; și să coopereze necondiționat și pe deplin cu Echipele Comune de Anchetă și procuratura olandeză în aducerea celor responsabili pentru doborârea avionului Malaysia Airlines MH 17 în fața justiției.

85. Este clar că Adunarea se așteaptă ca oferta sa de dialog să se bucure de reciprocitate și să conducă la rezultate concrete. În particular, delegația rusă trebuie să se întoarcă la cooperarea cu Comisia de Monitorizare și să intre într-un dialog semnificativ cu privire la îndeplinirea angajamentelor și obligațiilor sale.

Rezoluția 2292 (2019) Versiune provizorie

Contestație, pe motive de fond, a aderării încă neratificate a delegației parlamentare a Federației Ruse

Autor(i): Adunarea Parlamentară

Origine – Dezbateri în cadrul Adunării din 26 iunie 2019 (Ședința a 24-a) (a se vedea Doc. 14922, raportul Comisiei pentru Onorarea Obligațiilor și Angajamentelor de către Statele Membre ale Consiliului European (Comisia de monitorizare), raportor: dl Roger Gale). Text adoptat de Adunare la 26 iunie 2019 (Ședința a 24-a).

1. Adunarea Parlamentară ia act de prezentarea acreditărilor de către Federația Rusă, după adoptarea Rezoluției 2277 (2019) și a Recomandării 2153 (2019) „Rolul și misiunea Adunării Parlamentare: principalele provocări pentru viitor”, deciziei Comitetului de Miniștri din 18 mai 2019, precum și a Rezoluției 2287 (2019) „Consolidarea procesului decizional al Adunării Parlamentare privind acreditările și votarea”.

2. La 26 iunie 2019, acreditarea încă neratificată a delegației ruse a fost contestată în temeiul Articolelor 8.1 și 8.2 din Regulamentul de Procedură al Adunării Parlamentare, pe motiv că agresiunea militară a Federației Ruse în estul Ucrainei, precum și continuarea anexării ilegale a Crimeii, încalcă Statutul Consiliului European (ETS nr. 1), precum și obligațiile și angajamentele țării.

3. Adunarea reamintește Rezoluția sa 1990 (2014) privind reexaminarea pe motive de fond a acreditării ratificate anterior a Federației Ruse; Rezoluția 2034 (2015) privind contestația, pe motive de fond, a acreditării încă neratificate a delegației Federației Ruse și Rezoluția 2063 (2015) privind considerarea anulării acreditării ratificate anterior a delegației Federației Ruse (în continuarea paragrafului 16 din Rezoluția 2034 (2015) în care a condamnat cu hotărâre încălcările grave ale dreptului internațional comise de Federația Rusă în ceea ce privește conflictul din estul Ucrainei și anexarea ilegală a Crimeii.

4. Adunarea regretă decizia Parlamentului rus de a suspenda cooperarea cu Adunarea și de a nu depune cereri de acreditare a delegației sale la deschiderea sesiunilor parlamentare din 2016, 2017, 2018 și 2019 și după alegerile parlamentare din Federația Rusă din septembrie 2016.

5. În mod similar, Adunarea deplânge suspendarea, care este în vigoare din iulie 2017, de către Federația Rusă a plății taxelor sale anuale la bugetul Consiliului European pentru care Federația Rusă este răspunzătoare din punct de vedere juridic.

6. Deși regretă lipsa de cooperare a Federației Ruse în cadrul procedurii de monitorizare a Adunării, aceasta din urmă își exprimă îngrijorarea cu privire la o serie de tendințe negative agravante în ceea ce privește democrația, statul de drept și drepturile omului, care au un impact asupra îndeplinirii altor angajamente și obligații ale Federației Ruse.

7. În același timp, trebuie subliniat faptul că Adunarea a rămas întotdeauna devotată dialogului ca mijloc de a ajunge la soluții durabile, cum o arată rezoluțiile menționate anterior. Adunarea Parlamentară este cea mai importantă platformă paneuropeană în care dialogul politic cu privire la obligațiile Federației Ruse în temeiul Statutului Consiliului

Europei poate avea loc cu participarea tuturor celor implicați și în care delegația rusă poate fi trasă la răspundere în temeiul valorilor și principiilor Consiliului Europei.

8. Adunarea amintește Rezoluția sa 2277 (2019) „Rolul și misiunea Adunării Parlamentare: principalele provocări pentru viitor”, care a propus să instituie, pe lângă procedurile existente, o procedură comună de reacție care ar putea fi inițiată de către Adunare, Comitetul de Miniștri sau Secretarul General al Consiliului Europei „pentru a consolida capacitatea Organizației de a reacționa mai eficient în situațiile în care un stat membru își încalcă obligațiile statutare sau nu respectă standardele, principiile și valorile fundamentale susținute de Consiliul Europei”. În lumina reacției Comitetului de Miniștri exprimată la cea de-a 125-a sesiune ministerială, Adunarea hotărăște să înceapă imediat să lucreze la instituirea unui astfel de mecanism comun, care ar trebui să fie imparțial și eficace din punct de vedere politic. Acesta trebuie să devină operațional fără întârziere.

9. Mai mult, Adunarea observă că, Comitetul de Miniștri „având în vedere importanța alegerilor pentru poziția de Secretar General și de judecători ai Curții Europene a Drepturilor Omului, ar saluta faptul că delegațiile tuturor Statelor membre ar participa la următoarea sesiune a Adunării Parlamentare din iunie”, așa cum se indică în decizia sa adoptată la a 125-a sesiune ministerială.

10. În consecință, Adunarea hotărăște să ratifice acreditarea delegației ruse.

11. În schimb, Adunarea cere Federației Ruse să îndeplinească toate recomandările incluse în Rezoluțiile 1990 (2014), 2034 (2015) și 2063 (2015).

12. Delegația rusă trebuie să revină fără întârziere la cooperarea cu Comisia de Monitorizare și cu toate celelalte comisii ale Adunării și să se angajeze într-un dialog semnificativ cu privire la îndeplinirea angajamentelor și obligațiilor sale. Trebuie acordat accesul reprezentanților Consiliului Europei cu rol în monitorizare.

13. În plus, Adunarea cere autorităților ruse:

13.1. să elibereze cei 24 de marinari ucrainieni capturați în Strâmtoarea Kerch pe baza acuzației de „traversare ilegală a frontierei Federației Ruse”;

13.2. să plătească imediat toate taxele datorate către bugetul Consiliului Europei;

13.3. să coopereze necondiționat și pe deplin cu Echipa Comună de Anchetă și cu procuratura olandeză în aducerea celor responsabili de doborârea avionului Malaysia Airlines MH 17 în fața justiției;

13.4. să ia măsuri eficiente menite să prevină încălcările drepturilor omului ale persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI), în special în Republica Cecenă, și să urmărească penal autorii actelor comise în trecut;

13.5. să coopereze pe deplin cu comunitatea internațională în investigarea uciderii lui Boris Nemtsov;

13.6 să coopereze pe deplin cu toate agențiile de monitorizare a drepturilor omului, inclusiv prin facilitarea accesului lor direct, complet și neîngrădit, la toate locațiile în care Rusia are activități operaționale.

14. Adunarea se așteaptă ca oferta sa clară de dialog să fie reciprocă și să conducă la rezultate concrete. Ea invită Comisia de Monitorizare să prezinte un raport privind onorarea obligațiilor și a angajamentelor de către Federația Rusă în cel mai scurt timp, dar nu mai târziu de sesiunea din aprilie 2020.

Raport | Doc. 13685 | 27 ianuarie 2015

Contestație, pe motive de fond, a acreditării încă neratificate a delegației Federației Ruse

Comisia pentru respectarea obligațiilor și angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei (Comisia de monitorizare)

Raportor: dl Stefan SCHENNACH, Austria, SOC

Origine - referință la comitet: decizia Adunării din 26 ianuarie 2015, referința 4105. 2015 - prima sesiune

Rezumat

Comisia de Monitorizare reafirmă că anexarea ilegală a Crimeii de către Federația Rusă este o încălcare gravă a dreptului internațional, inclusiv a Cartei Organizației Națiunilor Unite, a Actului final de la Helsinki al CSCE, precum și a Statutului Consiliului Europei și a Angajamentelor de aderare a Rusiei la această organizație. În plus, Comisia este extrem de îngrijorată de evoluțiile din Estul Ucrainei și condamnă rolul Rusiei în instigarea și escaladarea acestor evenimente, inclusiv prin furnizarea de arme forțelor insurgente și prin acțiuni militare sub acoperire ale trupelor rusești din teritoriul Ucrainei de Est, ceea ce reprezintă o încălcare gravă a dreptului internațional, inclusiv a Statutului Consiliului Europei, precum și a Protocolului de la Minsk, la care Rusia este parte. În plus, Comisia își exprimă nemulțumirea cu privire la participarea unui număr mare de „voluntari” ruși în conflictul din estul Ucrainei, fără nicio acțiune vizibilă a autorităților ruse de oprire a acestei participări, în ciuda faptului că încalcă Codul penal al Federației Ruse.

În opinia Comisiei, nicio soluție la conflictul din Ucraina nu va fi posibilă fără participarea deplină și necesară politică a Federației Ruse. Prin urmare, Adunarea Parlamentară trebuie să mențină un dialog constructiv cu delegația Rusă pe această temă, precum și cu privire la respectarea obligațiilor și angajamentelor asumate față de Consiliul Europei. Cu toate acestea, Comisia subliniază că un astfel de dialog poate avea loc numai dacă autoritățile ruse sunt dispuse să participe, în bună credință și fără condiții prealabile, la un dialog constructiv și deschis cu Adunarea. Prin urmare, Comisia propune ratificarea prerogativelor delegației Ruse dar, în același timp, ca o expresie clară a condamnării încălcărilor grave ale dreptului internațional, propune suspendarea unei serii de drepturi și privilegii ale delegației. În plus, Comisia propune ca Adunarea să anuleze acreditarea delegației Ruse la sesiunea sa din iunie 2015, în cazul în care nu se realizează niciun progres în ceea ce privește punerea în aplicare a protocoalelor și a Memorandumului de la Minsk, precum și a cererilor și recomandărilor Adunării, astfel cum sunt exprimate în proiectul de rezoluție.

B. Memorandumul explicativ al dlui Schennach, raportor

1. Introducere

1. La 26 ianuarie 2015, domnul Robert Walter (Regatul Unit, Grupul Conservatorilor Europeni), cu sprijinul peste 30 de membri care aparțin la cel puțin cinci delegații naționale, a contestat acreditarea încă neratificată a delegației ruse în temeiul articolelor 8.1 și 8.2 din Regulamentul de procedură a Adunării parlamentare, pe motiv că rolul și participarea Federației Ruse la conflictul din Estul Ucrainei, precum și anexarea ilegală continuă a Crimeii au încălcat Statutul Consiliului Europei, precum și angajamentele sale de aderare la organizație, ceea ce, în general, pun sub semnul întrebării angajamentul delegației Ruse la principiile și obligațiile de aderare ale Consiliului Europei. În conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, Comisia de Monitorizare a obligațiilor și angajamentelor asumate de statele membre ale Consiliului Europei a fost solicitată să raporteze, iar Comisia pentru procedură, imunitate și instituții de afaceri a solicitat avizul.

2. În ședința din 26 ianuarie 2015, Comisia de Monitorizare a fost numită raportor pentru prezentul raport.

3. La 10 aprilie 2014, Adunarea a adoptat Rezoluția 1990 (2014) privind reexaminarea pe motive de fond a acreditării ratificate anterior a delegației Ruse. În această rezoluție, Adunarea a considerat că anexarea ilegală a Crimeii de către Federația Rusă, precum și implicarea și acțiunile Federației Ruse în perioada anterioară anexării, au constituit o gravă încălcare a dreptului internațional și au fost în contradicție clară cu Statutul Consiliului Europei și cu angajamentele de aderare ale Rusiei. Adunarea a condamnat ferm încălcarea suveranității și a integrității teritoriale ucrainiene de către Federația Rusă, ceea ce a necesitat un semnal puternic de dezaprobare din partea Adunării. În același timp, Adunarea a subliniat necesitatea continuării dialogului cu Federația Rusă, inclusiv cu privire la obligațiile Rusiei și aderarea la valorile și principiile Consiliului Europei. Adunarea a decis, prin urmare, să nu anuleze acreditarea delegației Ruse, ci să suspende, până la sfârșitul sesiunii 2014, drepturile de vot ale delegației ruse, precum și dreptul său de a fi reprezentată în cadrul Biroului, al Comisiei Prezidențiale și al Comisiei Permanente a Adunării, și dreptul său de a participa la misiunile de observare a alegerilor.

4. Deja preocupată de evoluțiile din Estul Ucrainei, care urmau să escaladeze curând după aceea, Adunarea și-a exprimat îngrijorarea cu privire la intențiile Federației Ruse, în lumina mobilizării constante și vizibile a forțelor armate de-a lungul frontierei ruso-ucrainene. De asemenea, în acest context, Adunarea a rezervat în mod explicit dreptul de a anula acreditarea delegației ruse în cazul în care Federația Rusă nu dezescaladează situația sau pune capăt anexării Crimeii.

5. Pe lângă condamnarea anexării Crimeii și preocupările legate de evoluțiile din Crimeea și din Estul Ucrainei, Adunarea a exprimat, de asemenea, profunda îngrijorare cu privire la neimplementarea de către Federația Rusă a rezoluțiilor 1633 (2008), 1647 (2009) și 1683 (2009) privind războiul dintre Rusia și Georgia, precum și cu privire la starea libertății presei și a libertății de exprimare în Rusia, în special în contextul represiunii continuie a presei independente, inclusiv a presei și a jurnaliștilor online.

6. În secțiunile de mai jos, vom contura principalele evoluții în ceea ce privește

Crimeea și Estul Ucrainei. În plus, vom include o scurtă referință privind evoluțiile referitoare la alte obligații și angajamente ale Federației Ruse care sunt relevante în acest context. O evaluare a disponibilității Federației Ruse, în special a Dumei de stat și a Consiliului Federației, de a răspunde preocupărilor și solicitărilor Adunării și de a se angaja într-un dialog deschis și constructiv în privința acestor preocupări, ar trebui să fie un factor important atunci când se evaluează această contestație a acreditării delegației Ruse. Am subliniat evoluțiile în acest sens într-o secțiune separată.

2. Evoluțiile în ceea ce privește Crimeea

7. În Rezoluția 1990 (2014), Adunarea a rezervat dreptul de anulare a acreditării delegației ruse în cazul în care Federația Rusă nu a respins situația și a pus capăt anexei Crimeii.

8. De la adoptarea Rezoluției 1990 (2014), integrarea deplină a Crimeii în cadrul Federației Ruse a continuat fără încetare. Ireversibilitatea anexării Crimeii de către Federația Rusă a fost subliniată în discursul anual al președintelui Putin la Adunarea Federală a Rusiei, în care se numea anexarea Crimeii o „unificare istorică”, declarând că Crimeea a fost „sursa spirituală a dezvoltării unei națiuni rusești solide, cu multe fațete, și un stat rus centralizat”. Subliniind această poziție, el a continuat spunând că „Crimeea, vechile Korsun sau Chersonesus și Sevastopol au o importanță civilizațională și chiar sacră de neprețuit pentru Rusia, precum Muntele Templului din Ierusalim pentru adepții Islamului și Iudaismului”, adăugând că „Și așa o vom considera mereu”.

9. Anexarea în curs de desfășurare a Crimeii de către Federația Rusă continuă să fie o încălcare a dreptului internațional, inclusiv a Cartei Organizației Națiunilor Unite, a Actului final al Helsinki al CSCE, precum și a Statutului Consiliului Europei și a angajamentelor de aderare a Rusiei la această organizație.

10. Organizațiile internaționale, precum și organizațiile societății civile, și-au exprimat îngrijorarea cu privire la deteriorarea situației drepturilor omului în Crimeea.

11. În raportul care a urmat misiunii sale la Kiev, Moscova și Crimeea, Comisarul pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei, dl Nils Muižnieks, și-a exprimat îngrijorarea cu privire la rapoartele privind decesele și disparițiile în circumstanțe suspecte ale unor activiști care au critica evoluțiile din Crimeea. Domnul Muižnieks a îndemnat autoritățile *de facto* din Crimeea să investigheze pe deplin aceste decese și dispariții, precum și acuzațiile privind presupusele abuzuri comise de poliție și forțele (para) militare active în acel moment în regiune. Mai mult, el și-a exprimat îngrijorarea cu privire la libertatea presei în Crimeea. O serie de organizații mass-media care nu au sprijinit anexarea Crimeii au fost închise sau jurnaliștii și personalul lor editorial au fost intimidați. Canalul de televiziune tătar ATR din Crimeea a fost avertizat de autorități că atât conținutul emisiunilor sale cât și opiniile exprimate în programele sale ar putea fi interpretate ca activitate extremistă.

12. Situația minorităților din Crimeea, în special a Comunității tătare din Crimeea, este un motiv de îngrijorare.

13. Populația tătară din Crimeea se opune în general anexării Crimeii de către Federația Rusă și Mejlis-ul tătar a cerut un boicot al referendumului ilegal asupra secesiunii Crimeii

de Ucraina, precum și al alegerilor locale care au fost organizate la 14 septembrie 2014.

14. Organizațiile tătare și instituțiile religioase din Crimeea, precum și sediile și locuințele membrilor Comunității tătare au fost percheziționate de forțele Ruse, sub pretextul căutării de propagandă extremistă. Aceste percheziții au fost denunțate de Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei drept „disproporționate și excesive”. În plus, liderul tătarilor din Crimeea, dl Mustafa Dzhemilev, și succesorul său ca președinte al Mejlis-ului, domnul Refat Chubarov, au fost declarați *persona non grata* de către autoritățile ruse și le-a fost interzisă intrarea pe teritoriul Crimeii. Precum se susține, cărțile scrise de domnul Dzhemilev, un binecunoscut disident sovietic, sunt considerate literatură extremistă și sunt interzise. La 16 septembrie 2014, birourile Mejlis-ului tătarilor au fost percheziționate de autoritățile ruse și au fost confiscate calculatoare și documente, ceea ce a avut un efect paralizant asupra Comunității tătare din Crimeea.

15. La rândul lor, autoritățile ruse au afirmat că venitul mediu, în special al pensionarilor și al persoanelor care lucrează în sectorul public, a crescut exponențial în Crimeea. În plus, acestea afirmă că au luat mai multe măsuri pentru a îmbunătăți statutul social și economic al comunității tătare din Crimeea, inclusiv privind protecția limbii lor, cât și printr-o „amnistie funciară” care să soluționeze problema locuințelor cu care aceștia se confruntă.

16. Minoritatea etnică ucraineană și-a exprimat îngrijorarea privind diminuarea accesului la educație în limba ucrainiană și privind sentimentul general de nesiguranță. Aceasta a condus un număr de familii de etnie ucrainiană să părăsească Crimeea pentru alte părți ale Ucrainei. În ianuarie 2015, UNHCR a raportat că existau aproape 20 000 de persoane înregistrate ca strămutate intern (IDPs) din Crimeea în Ucraina, cea mai mare parte de origine tătară și ucraineană. Având în vedere că nu toată lumea se înregistrează ca IDPs atunci când se mută în Ucraina, numărul real este cu siguranță mai mare.

17. Circulația cetățenilor peste granița administrativă este relativ nerestricționată. Cu toate acestea, puncte de control pe ambele părți ale liniei de separație și controlul vehiculelor fac trecerea graniței greoaie și consumatoare de timp, în special pentru transportul de marfă. Legea privind „garanțiile juridice ale drepturilor și libertăților cetățenilor din teritoriile ucrainiene ocupate temporar”, care a fost adoptată de Parlamentul ucrainian (Verkhovna Rada) după anexarea Crimeii de către Rusia, nu impune nici o restricție asupra mișcării cetățenilor ucrainieni peste granița administrativă. Cere însă cetățenilor străini să obțină un permis special pentru a face acest lucru. Aceasta, împreună cu considerente juridice și politice, a limitat accesul organizațiilor internaționale în Crimeea. După cunoștințele mele, autoritățile ruse nu impun restricții privind circulația peste linia de separație a cetățenilor ucraineni. Majoritatea cetățenilor străini au acum nevoie de o viză rusească pentru a intra în Crimeea, ceea ce este un obstacol în calea accesului organizațiilor internaționale în regiune. Până de curând, transportul public a continuat să traverseze linia de separație. Dar în decembrie 2014 autoritățile ucrainene au suspendat serviciile de autobuze și trenuri, invocând condițiile de securitate.

18. Autoritățile ucrainene au continuat să furnizeze apă și electricitate Crimeii. Dar au oprit furnizarea de electricitate în decembrie 2014, din cauza penelor de curent din Ucraina, care depinde de cărbune din regiunea Donbas – care acum nu mai este disponibil – pentru

producția de energie electrică. Rusia, ca răspuns, a anunțat că va relua aprovizionarea cu cărbune și electricitate a Ucrainei fără ca aceasta să plătească în avans.

3. Evoluțiile în Estul Ucrainei

19. Escaladarea conflictului din Estul Ucrainei, precum și rolul Federației Ruse în acesta, a pus în umbră anexarea de către Rusia a Crimeii și evoluțiile ulterioare din această regiune. Conturarea în detaliu a evenimentelor din Estul Ucrainei de la sesiunea Adunării din aprilie 2014 depășește domeniul de aplicare și intenția acestui raport. În această secțiune mă voi limita la principalele evoluții din Ucraina care sunt relevante pentru raport.

20. În urma referendumului din Crimeea, au fost organizate mai multe demonstrații și mitinguri de protest în Estul Ucrainei (Kharkiv, Odessa, Mariupol, Donetsk și Luhansk) care cereau organizarea unor referendumuri similare în estul Ucrainei, care să ducă la secesiunea acestor oblasturi de Ucraina și, eventual, aderarea lor la Federația Rusă. Au fost organizate și demonstrații importante în favoarea unității Ucrainei.

21. Aceste proteste pro-ruse au devenit din ce în ce mai violente, ajungându-se la atacarea consiliilor locale orășenești. Au existat adesea ciocniri între demonstrațiile opozante. Mulți observatori și jurnaliști au remarcat că protestele pro-ruse erau bine orchestrate și aparent organizate central, lipsite de spontaneitatea unei mișcări în masă. Alții au subliniat participarea unui număr considerabil de cetățeni ruși la aceste proteste. Autoritățile ucrainene au arătat în această privință că, în Kharkiv, protestarii au atacat Teatrul local, confundându-l cu Consiliul Local. La 18 martie 2014, prim-ministrul Yatsenyuk a anunțat că guvernul său va iniția descentralizarea administrației centrale, inclusiv prin adoptarea unei noi Constituții. Ministrul de interne a anunțat că până la 28 martie 2014 numărul de demonstrații pro-ruse din estul Ucrainei a scăzut considerabil.

22. Insurgența armată a început în mod oficial la 7 aprilie 2014, când aproximativ 1000 de protestatari au atacat birourile SBU din Donetsk și Luhansk, luând sub control depozitele de armament de acolo. Protestarii, acum înarmați, au anunțat că trebuie organizat până cel târziu la 11 mai un referendum asupra independenței și a integrării ulterioare în cadrul Federației Ruse. Ca răspuns la aceste evoluții, președintele interimar Turchynov a anunțat începerea unei operațiuni anti-teroriste (ATO) în Estul Ucrainei, cu scopul de a restabili controlul deplin al administrației centrale în aceste regiuni.

23. Situația sa agravat dramatic la 12 aprilie 2014, când bărbații mascați și armați sub comanda unui fost ofițer al Serviciului Federal de Securitate al Rusiei (FSB), Igor Girkin, au atacat secția de poliție, biroul local SBU și alte clădiri ale municipalității, în Slovacia și apoi în Kramatorsk, în încercarea de a repeta același scenariu pe care îl aplică în Crimeea în februarie 2014. Apoi, grupurile armate au început să ocupe clădirile din printre altele Druzhkivka, Horlivka, Mariupol și Yenakiieve și din Donetsk. Mulți membri ai grupurilor lui Girkin erau „voluntari” din Rusia și Crimeea, ajutând un număr relativ mic de voluntari din Estul Ucrainei.

24. Potrivit Ministerului ucrainean de interne, ocuparea clădirilor administrației locale a fost ajutată, dacă nu chiar orchestrată, de Forțele Speciale rusești care operau pe teritoriul ucrainean. Acest lucru este puternic negat de către autoritățile ruse care susțin

că nici un fel de trupe rusești nu au operat pe teritoriul ucrainean. După ce un număr de soldați ruși au fost capturați de armata ucraineană, Rusia a admis că armata rusă lupta în Ucraina în mod voluntar în timpul concediului. Pe de altă parte, dl Girkin a fost destul de deschis cu privire la rolul său în escaladarea conflictului din estul Ucrainei. Într-un interviu el a declarat: „eu sunt cel care a apăsas pe trăgaci pentru începerea războiului. Dacă echipa noastră nu ar fi trecut granița, totul s-ar fi sfârșit ca în Kharkiv sau Odessa. Câteva zeci ar fi fost uciși, arși și arestați. Și astfel s-ar fi sfârșit totul”, continuând: „Echipa noastră a pus roata războiului în mișcare. Am reamestecat toate cărțile de pe masă”.

25. Operațiunea ATO lansată împotriva acestor ocupări ale clădirilor administrației locale a avut probleme întâi când un număr de soldați au dezertat din batalioanele lor sau au trecut de partea separatiștilor pro-ruși.

26. La 17 aprilie 2014, reprezentanți ai Rusiei, Ucrainei, ai Statelor Unite și ai Uniunii Europene s-au reunit la Geneva pentru a găsi o soluție negociată la insurgența în creștere din estul Ucrainei. În cursul acestei reuniuni participanții au adoptat „declarația de la Geneva privind Ucraina”, în care au convenit *inter alia* să:

- dizolve toate formațiunile militare ilegale din Ucraina;
- pună capăt ocupației clădirilor administrației locale și să ceară protestatarilor să se dezarmeze;
- adopte o amnistie pentru toți protestatarii anti-guvern;
- să modifice Constituția Ucrainei într-un mod incluziv, transparent și responsabil

S-a convenit că dizolvarea formațiunilor armate ilegale și încetarea ocupației clădirilor guvernamentale vor fi urmărite de monitori din partea OSCE.

27. În pofida acordului de la Geneva, ocuparea clădirilor guvernamentale a continuat și niciuna dintre grupările insurgente înarmate ilegal nu s-au dezarmat. Dimpotrivă, conflictul a demonstrat că insurgenții erau înarmați cu armament din ce în ce mai avansat, cum ar fi artilerie, tancuri și rachete sol-aer, care erau furnizate de Federația Rusă. Influxul acestui tip de armament în conflict, inclusiv de partea forțelor armate ucrainene, a sporit exponențial letalitatea conflictului și daunele colaterale în rândul civililor.

28. Autoritățile ruse au negat că ar fi furnizat armament insurgenților și au afirmat că armele acestora provin din depozite de arme lăsate în urmă sau capturate de la armata ucraineană. Cu toate acestea, o serie de guverne și experți militari europeni au arătat că insurgenții au acces la armament rusesc, inclusiv tancuri și sisteme de rachete care nu au fost niciodată cumpărate de către forțele armate ucrainene sau livrate acestora.

29. Odată cu escaladarea conflictului și creșterea exponențială a luptelor de la o zi la alta, președintele Putin a solicitat, la 7 mai 2014, ca insurgenții să amâne referendumurile privind statutul oblasturilor Donetsk și Luhansk prevăzute pentru 11 mai 2014. Cu toate acestea, cererea a fost respinsă de insurgenți. Intervenția târzie a președintelui Putin și viteza cu care cererea sa fost respinsă de către insurgenți au pus sub semnul întrebării sinceritatea acestei propuneri, în special pentru guvernul ucrainean.

30. Așa-numitele referendumuri privind statutul oblasturilor Donetsk și Luhansk au avut loc la 11 mai 2014. Acestea nu au fost monitorizate de organizații internaționale independente credibile, dar jurnaliștii au raportat că desfășurarea referendumurilor a fost extrem de problematică: nu existau liste de alegători și li s-a permis persoanelor să

voteze de câte ori doreau. Potrivit conducerii insurgenților, prezența la urne în regiunea Donețk a fost de 75% și în Luhansk de 81%, și aproximativ 90% din alegătorii au susținut independența autoproclamatelor Republici Populare din Luhansk și Donetsk. Aceste referendumuri sunt ilegale în temeiul legislației ucrainene, iar organizarea lor și rezultatele declarate nu sunt recunoscute de comunitatea internațională, care le-a denunțat ca o escaladare inutilă a tensiunilor.

31. Operațiunea antiteroristă (ATO) a câștigat avânt, armata ucraineană devenind din ce în ce mai bine organizată și recapturând orașe care fuseseră anterior sub control separatist. Interese politice și economice importante au devenit mai vocale în sprijinul lor pentru unitatea Ucrainei. La 15 mai 2014, Rinat Akhmetov, un influent om de afaceri din regiunea Donbas, și-a exprimat sprijinul pentru unitatea Ucrainei și a ordonat muncitorilor săi din Mariupol să patruleze orașul alături de poliția locală. Ca urmare, ocuparea clădirilor guvernamentale din Mariupol se încheiase până la 16 mai 2014.

32. Operațiunile anti-teroriste au câștigat un nou impuls după ce președintele Poroshenko a fost ales cu o mare majoritate la 25 mai 2014. La 20 iunie 2014, președintele Poroshenko a anunțat un plan cuprinzător de pace în 15 puncte. Ca parte a acestui plan, președintele Poroshenko a anunțat un armistițiu unilateral de o săptămână, care a fost prelungit apoi cu trei zile. Din păcate, insurgenții au respins armistițiul și au continuat atacurile armate asupra forțelor ucrainene. După un atac cu rachete care a ucis 19 soldați ucraineni, președintele Poroshenko a încheiat armistițiul unilateral.

33. La 17 iulie 2014, lamentabil și tragic, zborul Malaysian Airlines MH17 de la Amsterdam la Kuala Lumpur a fost doborât de o rachetă anti-aeriană, omorând toți cei 283 de pasageri și 15 membri ai echipajului. La cererea autorităților ucrainene, Consiliul de securitate a transporturilor olandez a fost desemnat ca agenție principală de investigare a accidentului. În raportul său preliminar, publicat la 9 septembrie 2014, Consiliul a concluzionat că zborul MH17 s-a dezintegrat în aer ca urmare a unui număr mare de impacturi (fuselajul anterior și cockpit) cu obiecte de mare viteză din afara aeronavei. Consiliul își continuă ancheta asupra provenienței acestor obiecte, dar mulți experți au remarcat că aceste impacturi și tiparul lor sunt în concordanță cu explozia unei rachete antiaeriene sol-aer. Mai multe țări europene, precum și SUA, Ucraina și NATO au susținut, pe baza informațiilor de care dispun cât și a informațiilor publice, că zborul MH17 a fost doborât de o rachetă lansată de un lansator de rachete mobil BUK M1, furnizat de Federația Rusă, din orașul Snizhne din apropiere, care se află pe teritoriul controlat de rebeli. Un număr de experți militari și un jurnalist au remarcat faptul că sistemele de rachete BUK sunt arme complexe, care nu pot fi operate decât de tehnicieni calificați. Ei au concluzionat astfel că sistemul de rachete BUK nu numai că a fost furnizat de Federația Rusă, ci probabil a fost operat de personal militar rus, provenit se pare de la Divizia a 53-a de rachete antiaeriene cu sediul în Kursk. Autoritățile ruse au negat cu tărie orice rol al armatei ruse sau a insurgenților în doborârea zborului MH17. La o conferință de presă organizată de Ministerul Apărării la 21 iunie 2014, autoritățile ruse au afirmat că zborul MH17 a fost doborât de un avion de atac la sol SU25 aparținând forțelor armate ucrainene. Dar mai mulți experți militari au indicat că acest tip de avion nu are nici capacitățile tehnice, nici armamentul adecvat pentru a doborî un Boeing 777 care zboară la 33 000 de

picioare (aproximativ 10 060 metri). Este important de reținut faptul că guvernul olandez a indicat că intenționează să urmărească penal doborârea zborului MH17 ca și crimă de război.

34. După încetarea armistițiului declarat de președintele Poroshenko, armata ucraineană a lansat o contraofensivă pentru a recuceri teritoriul și orașele aflate sub controlul insurgenților. Această contraofensivă a avut în mare parte succes. Până la sfârșitul lunii august 2014, trupele armate ucrainene au recapturat părți mari ale teritoriului deținut de rebeli, iar trupele de la periferia orașelor Luhansk și Donetsk au luat în calcul recăștigarea de către autoritățile ucrainene a controlului deplin asupra teritoriului lor. Dar a fost remarcat un influx tot mai mare de personal militar rus și armament greu tehnologic avansat în sprijinul insurgenților.

35. La 25 August 2014, insurgenții au început în mod neașteptat o contraofensivă cu sub acoperirea trupelor armate ruse din Estul Ucrainei. În același timp, artileria rusească trăgea de pe teritoriul Rusiei în pozițiile militare ucrainene. În câteva zile insurgenții au reușit să recâștige o parte considerabilă a teritoriului pierdut, precum și să deschidă un nou front către orașul Mariupol.

36. La 31 iulie 2014, au început noi negocieri de pace la Minsk sub auspiciile OSCE. La 5 septembrie, Protocoalele de la Minsk au fost semnate de reprezentanții Ucrainei, Rusiei și OSCE, precum și de autoproclematele Republicii Populare din Donețk și Luhansk. Acest protocol a stabilit, *inter alia*, un armistițiu imediat în Estul Ucrainei. Mijloacele acestor protocoale au fost schițate într-un memorandum semnat de participanți în Minsk la 19 septembrie 2014. Textul Protocolului și Memorandumului de la Minsk este anexat la prezentul raport în Anexa 1.

37. Armistițiul convenit la Minsk continuă să fie în vigoare la momentul scrierii acestui raport. Dar observatorii internaționali aduși în zonă de OSCE raportează că armistițiul continuă să fie încălcat de ambele părți în mod regulat, aproape sistematic. De la începutul lunii ianuarie 2015, încălcările armistițiului par să fi crescut exponențial. Din păcate, în clară contradicție cu Protocoalele și Memorandumul semnat la Minsk, Federația Rusă a continuat se pare să furnizeze armament insurgenților și să trimită personal militar în interiorul teritoriului suveran al Ucrainei. Misiunea de monitorizare a OSCE a avertizat asupra riscului de escaladare a conflictului și, la 12 noiembrie 2014, Secretarul general al NATO, dl Jens Stoltenberg, a cerut Rusiei să-și retragă forțele.

38. Autoritățile ruse continuă să nege prezența oricăror forțe armate ruse în Ucraina. Dar acest lucru pare să fie contrazis de faptul că un număr considerabil de cetățeni ruși, care s-au identificat ca personal militar rus, au fost capturați adânc în interiorul teritoriului ucrainean de către armata ucraineană. La 28 august 2014, NATO a făcut publice imagini de satelit care au demonstrat în mod concludent prezența personalului militar rus pe teritoriul suveran al Ucrainei. Aceste concluzii au fost confirmate de o analiză independentă comandată de Amnesty International a unor imagini de satelit disponibile public, susținută de rapoarte ale cercetătorilor lor, care stabilesc în mod clar prezența trupelor militare rusești în interiorul Ucrainei.

39. Trebuie subliniat faptul că prezența trupelor armate ruse în Ucraina fără autorizarea autorităților ucrainene sau a Consiliului de securitate al ONU poate fi interpretată ca un

act de agresiune în temeiul Cartei ONU și o încălcare a dreptului internațional precum și a Statutului Consiliului Europei și a angajamentelor de aderare a Rusiei la această organizație. În plus, aceasta încalcă, de asemenea, legislația rusă, deoarece la 25 iunie 2014 Parlamentul rus a revocat mult criticata sa autorizație dată președintelui Putin de a trimite trupe rusești în interiorul Ucrainei, dacă dorește acest lucru. Adunarea ar trebui să solicite ca Rusia să-și retragă imediat toate trupele armate de pe teritoriul ucrainean și să pună capăt furnizării de arme către insurgenți.

40. Articolul 208 din Codul Penal al Rusiei interzice crearea de grupuri armate ilegale și Articolul 359 interzice recrutarea, antrenarea, finanțarea și utilizarea mercenarilor. Cu toate acestea, niciunul dintre luptătorii voluntari a căror participare la conflict a fost recunoscută de către Rusia nu a fost acuzat în temeiul acestor articole, aparent pentru că este imposibil să se dovedească faptul că cineva a fost plătit pentru participarea la operațiuni militare în interiorul Ucrainei. Surprinzător în acest context, Comisia de anchetă a Rusiei a adus acuzații în temeiul articolului 359 împotriva lui Roman Zheleznov, un cetățean rus care s-a alăturat batalionului voluntar Azov care luptă alături de armata ucraineană. Parlamentul rus ar trebui, fără întârziere, să adopte amendamente la Codul Penal în vederea incriminării oricărei participări a cetățenilor ruși ca persoane private în conflicte armate în afara țării, indiferent dacă aceștia sunt remunerați sau nu.

41. Conflictul din Estul Ucrainei a dus la suferințe enorme și pierderi de vieți. Potrivit Oficiului Națiunilor Unite pentru coordonarea afacerilor umanitare (OCHA), până la 9 ianuarie 2015 peste 4800 de persoane fuseseră ucise din cauza conflictului. În plus, UNHCR a raportat că până la 9 ianuarie 2015 peste 630 000 de persoane au fost strămutate intern, pe lângă cele aproximativ 245 000 de persoane care au fugit în Rusia. Consecințele umanitare ale conflictului din estul Ucrainei și ale anexării Crimeii sunt schițate în mod cuprinzător în raportul excelent al colegului meu, dl Jim Sheridan, referitor la „situația umanitară din Ucraina” care va fi discutată de Adunare în sesiunea sa din ianuarie și ale cărei concluzii și recomandări le susțin în totalitate.

42. Co-raportorii Comitetului de Monitorizare pentru Ucraina, doamna Mailis Reps și doamna Marietta de Pourbaix-Lundin, și-au exprimat în mai multe rânduri îngrijorarea profundă privind mărturia credibile referitoare la încălcări grave ale drepturilor omului, inclusiv posibile crime de război, în zonele sub controlul autoproclematelor Republicii Populare din Luhansk și Donetsk, precum și în zonele aflate sub controlul unora dintre brigăzile voluntare care luptă alături de forțele militare ucrainene. Preocupări similare au fost exprimate de Comisarul Consiliului Europei pentru drepturile omului, Nils Muižnieks, în urma vizitei sale în Ucraina în perioada 30 noiembrie-5 decembrie 2014.

43. Un caz specific este cel al fostului pilot ucrainean Nadiya Savchenko care a luptat într-unul dintre batalioanele de voluntari din estul Ucrainei. La 18 iunie 2014, ea a fost capturată de insurgenții care luptau de partea autoproclematei „Republicii Populare din Luhansk”. La 24 iunie 2014, ea a fost transferată ilegal către Federația Rusă și acuzată de Biroul de Investigații al Rusiei de complicitate la uciderea a doi jurnaliști ruși care au murit în timpul unui atac cu mortiere lângă Luhansk în Ucraina. Trebuie remarcat faptul că acest transfer și acuzarea sa de către autoritățile ruse este o încălcare directă a Protocolului de la Minsk. Mai mult, infracțiunile de care este acuzată au avut loc în interiorul

Ucrainei și în afara jurisdicției instanțelor rusești, ceea ce ridică întrebări cu privire la legalitatea detenției sale. La 26 octombrie 2014, doamna Nadiya Savchenko a fost aleasă în Parlamentul ucrainean în numele Partidului Batkivshchyna. La 25 decembrie 2014, ea a fost numită membră a delegației ucrainene în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei. Este inacceptabil ca un membru al Adunării să fie ținut prizonier în mod ilegal de un alt stat membru al Consiliului Europei. Prin urmare, solicit autorităților ruse să o elibereze imediat și să îi permită întoarcerea în Ucraina.

44. Restabilirea controlului deplin de către autoritățile ucrainene, sub supraveghere internațională, asupra întregii sale granițe cu Federația Rusă este o condiție prealabilă esențială pentru soluționarea politică a conflictului, așa cum este evidențiat în Protocolul de la Minsk. Îndeplinirea acestei cerințe depinde în mare măsură, dacă nu în totalitate, de cooperarea și voința politică a Rusiei.

45. La inițiativa președintelui Poroshenko urma să aibă loc la 15 ianuarie 2015, la Astana (Kazahstan), un summit între președintele Poroshenko, președintele Putin, președintele Hollande și cancelarul Merkel – așa-numitul format Normandia – pentru a discuta soluții pentru a pune capăt conflictului din estul Ucrainei. Dar la 10 ianuarie 2015 cancelarul Merkel i-a transmis președintelui Putin că nu va participa la summit dacă nu există un progres vizibil în ceea ce privește punerea în aplicare a acordurilor de la Minsk, inclusiv controlul deplin al autorităților ucrainene asupra frontierelor externe ale Ucrainei. O declarație similară a fost de asemenea făcută de președintele Hollande. La 12 ianuarie 2015, pe fondul creșterii numărului de încălcări ale acordului de încetare a focului și în absența oricărei perspective reale de progres, miniștrii Afacerilor Externe ai țărilor din formatul Normandia au decis să anuleze summitul din 15 ianuarie. Pe 16 ianuarie președintele Poroshenko și președintele Nazarbayev al Kazahstanului au anunțat că plănuiesc să convoace summitul până la sfârșitul lunii ianuarie, dacă evoluțiile o justifică.

46. La 22 ianuarie 2015, autoritățile ucrainene au anunțat că au trebuit să își retragă armata de pe pozițiile sale de la Aeroportul Donetsk, care se aflau de partea sa a liniei de contact convenite în negocierile de la Minsk, din cauza tirurilor de artilerie intense ale forțelor separatiste.

47. La 23 ianuarie 2015, liderul separatist pro-rus Alexander Zakharchenko a anunțat că forțele sale nu vor mai respecta și nu mai sunt interesate de un acord de încetare a focului cu autoritățile ucrainene și că forțele sale vor începe o ofensivă pentru ocuparea restului regiunii Donetsk. Aceasta este o încălcare clară a Protocoalelor de la Minsk și reprezintă o escaladare serioasă a conflictului din estul Ucrainei

4. Evoluții privind alte angajamente și obligații ale Federației Ruse

48. Așa cum s-a susținut deja în Rezoluția 1990 (2014) și în secțiunile anterioare ale acestui raport, acțiunile Rusiei în Crimeea, precum și rolul și participarea sa în conflictul din Estul Ucrainei, încalcă în mod direct Statutul Consiliului Europei, precum și angajamentele sale de aderare, în special paragrafele 10.7, 10.8 și 10.11 din Avizul nr. 193 (1996) al Adunării Parlamentare. În plus, evenimentele din Ucraina au exacerbă o serie de tendințe negative – deseori legate de importanța crescândă a ideologiei „Eurasianismului”

– în Federația Rusă în ceea ce privește alte obligații și angajamente care sunt relevante pentru acest raport. Aceste tendințe au condus la marginalizarea crescândă a opoziției politice, un control sporit asupra mass-mediei și la înăbușirea vocilor independente din societatea civilă.

49. După cum menționează Rezoluția 1990 (2014) a Adunării Parlamentare, controlul informațiilor a fost în centrul conflictului din Ucraina, în special prin adoptarea unei serii de măsuri care au erodat și mai mult libertatea de informare și a consolidat controlul guvernamental asupra internetului. Aceste atacuri la adresa pluralismului mass-mediei, libertății internetului și dreptului la libertatea de exprimare servesc războiului propagandistic și permit o prezentare părtinitoare a situației de către mass-media controlată de statul rus. Prin adăugarea ONG-urilor care susțin mass-media la lista „agenților străini”, autoritățile au agravat și mai mult situația libertății de informare din Rusia.

50. Deși în Rusia există un sprijin public larg pentru implicarea acesteia în conflictul din Ucraina – și ca urmare a acoperirii mediatice monolitice a acestor evenimente –, aceste opinii nu sunt împărtășite de toți, iar o serie de organizații ale societății civile au contestat rolul și participarea Rusiei în conflict. În acest context, sunt exprimate îngrijorări cu privire la situația ONG-urilor și a apărătorilor drepturilor omului pe parcursul ultimului an și la modificări legislative care au un efect de descurajare a exercitării libertății de exprimare și a libertății de asociere. Noua legislație privind ONG-urile nu respectă standardele internaționale în ceea ce privește democrația și drepturile omului. Dar, în pofida criticilor pe scară largă cu privire la legislația pentru ONG-uri, o serie de organizații au fost totuși incluse de autoritățile ruse în registrul „agenților străini” și inspecțiile continuă. Ministerul Justiției a înregistrat ca „agenți străini” mai multe ONG-uri, printre care ONG-ul „Mamele Soldaților din St. Petersburg”, după ce acest ONG a ridicat problema morții unor soldați ruși care luptau în Ucraina împotriva forțelor ucrainene și a cerut ca aceste decese să fie investigate.

51. Au fost luate o serie de măsuri pentru a crește capacitatea autorităților ruse de a controla discursul public și libertatea de a demonstra. Au fost adoptate legi care criminalizează protestele stradale neautorizate, stabilind sancțiuni ridicate, inclusiv amenzi enorme, muncă forțată și pedepse cu închisoarea (până la cinci ani). Liderii opoziției, cum ar fi Alexei Navalny, au fost arestați la domiciliu sau trimiși la închisoare. Astfel de măsuri sunt încercări clare de descurajare a participării la demonstrații și dezbateri politice deschise. În cauza *Nemtsov împotriva Rusiei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a recunoscut ingerința arbitrară în dreptul la libertatea de întrunire, care încalcă Articolul 11 din Convenție.

52. Subcomitetul *ad-hoc* pentru „Politica de vecinătate a Rusiei față de alte state membre ale Consiliului Europei” din cadrul Comisiei de Monitorizare a discutat o serie de recomandări cu Federația Rusă, a căror implementare ar putea fi considerată un semnal clar că Federația Rusă este dispusă să își onoreze angajamentele de aderare în privința relațiilor sale cu țările vecine. Aceste recomandări sunt reflectate în paragrafele următoare.

53. În Rezoluția 1990 (2014), Adunarea și-a exprimat îngrijorarea cu privire la „eșecul continuu al Federației Ruse de a implementa Rezoluția 1633 (2008) privind consecințele războiului dintre Georgia și Rusia, Rezoluția 1647 (2009) privind implementarea Rezoluției

1633 și Rezoluția 1683 (2009) privind războiul dintre Georgia și Rusia; un an mai târziu, cu privire la ocuparea provinciilor georgiene Abhazia și Osetia de Sud de către trupele ruse și cu privire la refuzul Federației Ruse de a permite monitorizarea de către reprezentanții ai Uniunii Europene și de a pune capăt epurării etnice”. Din păcate nu s-a înregistrat nici un progres în această privință din aprilie 2014 și îndemn în continuare autoritățile să respecte Rezoluțiile Adunării în acest sens. O problemă importantă, a cărei rezolvare ar reprezenta un pas important înainte, este libera circulație a civililor peste frontiera administrativă (ABL) dintre Osetia de Sud și Abhazia, care sunt controlate de către Federația Rusă, și restul Georgiei. Transformarea ABL într-o graniță împiedică din ce în ce mai mult civilii de pe ambele părți ale frontierei să-și viziteze proprietățile și să îngrijească mormintele membrilor familiei, precum și pe locuitorii Osetiei de Sud și ai Abhaziei să aibă acces la servicii de sănătate și alte servicii sociale, inclusiv pentru situații de urgență. Măcar din motive umanitare, orice obstacole în calea liberei circulații a civililor peste ABL ar trebui eliminate de către Federația Rusă și de autoritățile *de facto* ale Osetiei de Sud și Abhaziei. În noiembrie 2014, Rusia a semnat un acord de „aliere și cooperare” cu autoproclamata „Republică Abhazia”. Acest tratat este un semn al anexării treptate a regiunilor georgiene Osetia de Sud și Abhazia de către Federația Rusă și adâncește barierele dintre populația care locuiește în aceste regiuni separatiste și cea care locuiește în restul Georgiei.

54. În ce privește Republica Moldova, când a devenit membră a Consiliului Europei, Rusia s-a angajat să retragă armata a 14-a și echipamentele sale de pe teritoriul Moldovei într-un termen de trei ani de la data semnării acordului, care a fost semnat acum 19 ani. Prin urmare, este timpul ca autoritățile ruse să finalizeze retragerea forțelor armate ruse rămase și a echipamentelor acestora de pe teritoriul Republicii Moldova fără întârziere. Rusia și autoritățile *de facto* ale Transnistriei ar trebui să pună în aplicare, fără întârziere, Hotărârea Curții Europene a drepturilor omului în cazul *Cauza și alții împotriva Federației Ruse și a Republicii Moldova* privind dreptul la educație în școlile de scriere latină, și să respecte decizia Comitetului de Miniștri. În plus, autoritățile ruse ar trebui să ridice embargoul asupra exportului de produse moldovenești către Federația Rusă. Acest embargo este perceput pe scară largă ca o încercare de a pune presiune asupra autorităților moldovenești cu privire la acordul de asociere semnat cu Uniunea Europeană în iunie 2014 și ca mijloc de influențare a alegerilor parlamentare din 30 noiembrie 2014. Trebuie remarcat faptul că acest embargo nu se aplică produselor Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, care, la 2 februarie 2014, a organizat un referendum neconstituțional prin care 98% dintre alegători și-au exprimat voința de a adera la Uniunea Vamală a Rusiei.

55. În ceea ce privește Armenia, autoritățile ruse, în special fostul președinte și actualul prim-ministru, Medvedev, au jucat în general un rol constructiv în găsirea unei soluții pentru conflictul din Nagorno-Karabah în cadrul Grupului Minsk al OSCE. Cu toate acestea, s-a observat că Federația Rusă continuă să furnizeze arme, inclusiv arme ofensive, atât Armeniei cât și Azerbaidjanului și a folosit aprovizionarea cu arme ca mecanism de presiune asupra ambelor țări de a se alinia cu obiectivele politicii externe a Rusiei, cum s-a întâmplat recent în legătură cu aderarea Armeniei la Uniunea Euroasiatică. Solicit Federației Ruse să înceteze aprovizionarea cu arme ofensive atât a Armeniei cât și a Azerbaidjanului.

5. Dialogul

56. În Rezoluția 1990 (2014), Adunarea și-a declarat convingerea că „dialogul trebuie să rămână modalitatea preferată de a ajunge la un compromis politic” și din acest motiv a decis să nu suspende acreditarea delegației Ruse, întrucât o astfel de acțiune ar face „dialogul imposibil” și ar împiedica Adunarea „să tragă la răspundere delegația rusă pe baza valorilor și principiilor Consiliului Europei”. Sancțiunile aplicate de Adunare în aprilie 2014 au fost prin urmare privite de către Adunare ca un răspuns minim, conceput pentru a menține căile de dialog și comunicare deschise.

57. Din păcate, la 18 aprilie 2014, Duma rusă a adoptat o declarație privind „Rezoluția anti-rusă a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei”. Textul acestei declarații este anexat la acest raport în Anexa 2. În această declarație, Duma afirma că adoptarea Rezoluției 1990 (2014) a fost o afișare a „standardelor duble” și a „discriminării” împotriva delegației ruse. Criticile exprimate cu privire la acțiunile Federației Ruse în dezbateră privind acreditarea delegației ruse, precum și în dezbateră privind evenimentele Maidan din Ucraina, au fost considerate de Duma de stat „o retorică rusofobă și insulte directe la adresa Federației Ruse” de către membri care „nu au nici un drept moral de a judeca Rusia și de a adopta sancțiuni împotriva sa”. Prin urmare, Duma de stat a decis că nu va putea participa la lucrările Adunării decât atunci când drepturile delegației ruse vor fi complet restabilite și aceasta va putea participa în procesele decizionale. În plus, a declarat că „orice propunere de reluare a dialogului în contextul sancțiunilor și discriminării împotriva Rusiei nu este acceptabilă.

58. Nu pot decât să regret și să resping această declarație a Dumei Ruse, care a închis căile de dialog pe care Adunarea le-a lăsat în mod explicit deschise prin decizia de a nu suspenda acreditarea delegației Ruse. În pofida acestei declarații, Adunarea parlamentară a continuat să implementeze o serie de inițiative menite să continue dialogul, *inter alia* ale Comisiei Prezidențiale și ale Comisiei de Monitorizare.

59. Lideri individuali ai grupurilor politice din Adunare au menținut contacte cu Duma de stat a Rusiei și în special cu președintele său, Dl Serghei Naryshkin. În același timp, președintele Adunării, dna Anne Brasseur, a avut o serie de conversații telefonice cu dl Naryshkin, îndemnând Duma de stat să intre într-un dialog cu Adunarea și să participe la lucrările acesteia, dacă delegația rusă nu dorește să fie și mai izolată de Adunare. În urma vizitei unor lideri ai grupurilor politice la Moscova, s-a convenit să se stabilească o întâlnire între dl Naryshkin și Comisia Prezidențială la Paris în septembrie 2014. Ca urmare a acestei reuniuni, autoritățile ruse au fost de acord să renunțe la obiecțiile lor privind o vizită a co-raportorilor pentru Rusia ai Comitetului de Monitorizare, au acceptat participarea membrilor ruși în cadrul Comisiei de Monitorizare și în cadrul Sub-comisiei *ad-hoc* pentru „Politica de vecinătate a Rusiei” și au permis dnei Olga Kazakova să prezinte avizul Comisiei pentru egalitate și nediscriminare privind raportul despre „Contracurarea manifestărilor neo-naziste” în cursul sesiunii Adunării din septembrie 2014. Au avut loc apoi mai multe întâlniri între dl Naryshkin și Comisia Prezidențială pentru a discuta relațiile dintre adunare și delegația rusă.

60. Comisia de Monitorizare joacă un rol activ în stabilirea unui dialog cu delegația

Rusă. În Rezoluția 1990 (2014) privind „Reconsiderarea pe motive de fond a acreditării ratificate anterior a delegației ruse”, Comisia de Monitorizare a fost invitată să ia în considerare înființarea unei sub-comisii *ad-hoc* care să urmărească evoluțiile legate de conflict. Atunci când am introdus această propunere Comisiei și Adunării, eu, în calitate de raportor și de președinte al Comisiei de Monitorizare, am precizat că scopul acestei sub-comisii *ad-hoc* era de a reuni co-raportorii Comisiei pentru Rusia, Ucraina, Armenia, Azerbaidjan, Georgia și Republica Moldova, cu reprezentanți ai delegației Ruse, pentru a discuta politica de vecinătate a Rusiei cu privire la aceste țări, precum și conflictele în care aceste țări sunt implicate și în care Federația Rusă este o parte directă și/sau acționează ca mediator/forță de menținere a păcii. Această propunere s-a bazat pe convingerea mea că urma să apară o nouă contestare a acreditării delegației ruse pe motiv că acțiunile Rusiei față de Ucraina și politica sa de vecinătate față de alte foste republici sovietice continuă să încalce obligațiile și angajamentele de aderare la această organizație.

61. Prin urmare, în urma propunerii mele, Comisia a decis la 26 iunie 2014 să creeze o sub-comisie *ad-hoc* pentru Politica de vecinătate a Rusiei în ceea ce privește alte state membre ale Consiliului Europei, din care fac parte președinții grupurilor politice din Adunare și raportorii Comisiei de Monitorizare pentru Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova, Ucraina și Rusia, precum și președintele Comisiei de Monitorizare și doi membri ai delegației ruse.

62. Sub-comisia *ad hoc* s-a reunit pe 22 septembrie 2014 la Viena, pe 2 decembrie 2014 la Berlin și pe 20 ianuarie 2015 la Paris. Aș dori să-mi exprim recunoștința față de Bundestag-ul german și față de Parlamentul austriac pentru găzduirea acestor reuniuni în cadrul Parlamentului și pentru asistență acordată în această activitate importantă. Într-o evoluție pozitivă, atât dl Slutsky cât și dl Pushkov au participat la toate reuniunile sub-comisiei și au contribuit în mod activ la discuțiile privind teme dificile. La cea de-a treia și ultimă reuniune de la Paris din 20 ianuarie 2015, sub-comisia a discutat o serie de recomandări privind politica Rusiei față de vecinii săi care au fost incluse în secțiunea precedentă.

63. În contextul contestației privind acreditarea delegației ruse, este important de subliniat necesitatea menținerii dialogului cu autoritățile ruse și cu delegația rusă. Rusia este, fără îndoială, o parte a problemei cu privire la evoluțiile din Ucraina, și, prin urmare, orice rezolvare a conflictului din estul Ucrainei va depinde de participarea sa. Consiliul Europei și Adunarea sa Parlamentară ar trebui să joace un rol activ în soluționarea conflictului din Ucraina și pentru aceasta ar trebui să mențină un dialog constructiv cu delegația rusă. Dar este la fel de important de subliniat că, pentru a menține un dialog între doi actori, este necesară participarea – cu bună-credință – a ambilor actori. Prin urmare, este important ca Parlamentul rus și delegația sa să își exprime dorința categorică de a intra într-un dialog, fără condiții prealabile, cu Adunarea, privind respectarea de către Rusia a obligațiilor și onorarea angajamentelor față de Consiliul Europei, inclusiv în ceea ce privește politica sa față de statele învecinate. Ar trebui subliniat faptul că acceptarea unui astfel de dialog este un principiu de bază al apartenenței la Adunarea Parlamentară care trebuie respectat de către toate delegațiile.

64. Trebuie remarcat faptul că autoritățile ruse au considerat relațiile actuale dintre

Parlamentul rus și Adunare ca fiind în primul rând o problemă între cele două entități, care nu afectează cooperarea Rusiei și participarea acesteia la alte organisme ale Consiliului Europei. Rusia a continuat să joace un rol activ în activitatea Comitetului de Miniștri și a dezvoltat o relație constructivă și fructuoasă cu Oficiul Consiliului Europei de la Moscova privind punerea în aplicare a programelor de cooperare ale Consiliului Europei.

6. Sancțiuni din partea Adunării Parlamentare

65. În conformitate cu Articolul 10 din Regulamentul de procedură al Adunării, un raport înaintat Adunării cu privire la contestarea acreditării unei delegații în temeiul Articolelor 7, 8 sau 9 trebuie să propună una dintre următoarele trei opțiuni: a) ratificarea sau confirmarea acreditării; b) neratificarea sau neconfirmarea acreditării; c) ratificarea sau confirmarea acreditării alături de contramandatarea sau suspendarea exercitării unora dintre drepturile de participare sau de reprezentare a membrilor delegației în cauză în activitatea Adunării și a organismelor sale.

66. La 11 aprilie 2014, Biroul Adunării Parlamentare a invitat Comisia pentru Regulamentul de Procedură, Imunități și Afaceri Instituționale să „elaboreze o listă a drepturilor de participare sau de reprezentare care pot fi contramandate sau suspendate în contextul unei contestații sau reconsiderări a acreditării...”. La 30 septembrie 2014, Comisia a aprobat un aviz pentru Biroul Adunării Parlamentare cu privire la acest subiect, elaborat de doamna Nataša Vučković (Serbia, SOC). Acest aviz a fost aprobat de Biroul Adunării în cadrul reuniunii sale din 30 septembrie 2014.

67. În avizul său, dna Vučković a subliniat că ar fi imposibil să se ofere o listă exhaustivă a drepturilor de participare sau de reprezentare care ar putea fi suspendate sau contramandate, întrucât aceasta ar fi, în practică, limitată doar de inventivitatea și creativitatea membrilor. Dar în expunerea sa de motive a precizat de asemenea că orice sancțiune aplicată ar trebui să se bazeze pe principiile coerenței și certitudinii juridice privind sancțiunile, cât și pe principiul proporționalității cu nivelul de gravitate al încălcării în cauză.

68. Principiile certitudinii juridice și proporționalității sunt, prin urmare, criterii importante atunci când se discută și se decid posibile sancțiuni împotriva delegației parlamentare ruse. Certitudinea juridică în acest context implică faptul că încălcări similare ar trebui să conducă la sancțiuni similare în cazul în care sunt repetate și că acțiunile similare ale altor delegații ar trebui să conducă la sancțiuni de gravitate similară. Proporționalitatea implică faptul că, atunci când se decide aplicarea sancțiunilor, aceste sancțiuni – sau absența lor – nu pot fi atât de severe, sau atât de ușoare, încât ar face imposibilă aplicarea în viitor de către Adunare a unor sancțiuni pentru încălcări mai grave sau mai puțin grave a obligațiilor de membru sau a angajamentelor de aderare ale unei anumite țări.

7. Concluzii

69. Date fiind cele de mai sus, este clar că în ceea ce privește Crimeea, precum și evoluțiile din estul Ucrainei, Rusia încalcă dreptul internațional, Statutul Consiliului Europei și angajamentele sale de aderare la această organizație. Acest lucru trebuie să fie

adus în discuție de către Adunarea Parlamantară.

70. Dar, deși Rusia este, fără îndoială, parte – și în multe privințe poate chiar cauza – evoluțiilor din Estul Ucrainei și din Crimeea, este clar că nu se va găsi o rezolvare a conflictului din estul Ucrainei fără deplinele participare și angajament ale Federației Ruse. Prin urmare, Adunarea Parlamantară trebuie să mențină un dialog constructiv cu delegația rusă pe această temă, precum și privind onorarea obligațiilor și angajamentelor acesteia față de Consiliul Europei. Acum acesta este mai necesar ca niciodată. Deși acest dialog a fost respins inițial de Duma de stat, au existat de atunci semnale clare că Duma este dispusă să se angajeze într-un astfel de dialog constructiv cu Adunarea.

71. Prin urmare propun ca, pentru a favoriza un astfel de dialog, Adunarea să ratifice acreditarea delegației ruse. După cum am precizat în Rezoluția 1990 (2014), Adunarea va putea să tragă la răspundere delegația Rusiei pe baza principiilor și valorilor Consiliului Europei numai în cazul în care delegația Rusă participă la lucrările Adunării. În același timp, Adunarea nu poate decât să mențină o serie de sancțiuni pentru a-și exprima condamnarea privind încălcările grave ale Statutului Consiliului Europei și angajamentelor de aderare făcute de Rusia, dar fără a împiedica dialogul necesar. Prin urmare propun ca Adunarea să suspende următoarele drepturi ale delegației ruse pe durata sesiunii din 2015: dreptul de a fi numit raportor; dreptul de a fi membru al unei comisii *ad-hoc* pentru observarea alegerilor, precum și dreptul de a reprezenta Adunarea în organisme ale Consiliului Europei, instituțiile și organizațiile externe, atât în mod instituțional, cât și ocazional.

72. Este evident că Adunarea Parlamantară așteaptă ca accentul pus clar de ea pe dialog să fie reciproc și să conducă la rezultate concrete. Nu se poate accepta ca oferta sa de dialog să fie refuzată sau ca Rusia să continue să-și ignore obligațiile de bază și angajamentele de membru al Consiliului Europei. Prin urmare, în afară de sancțiunile prezentate mai sus, Adunarea ar trebui să ia în considerare posibilitatea suspendării dreptului de vot și a dreptului de a fi reprezentat în Biroul Adunării Parlamentare, în Comitetul Prezidențial și în Comisia Permanentă ale delegației ruse la deschiderea sesiunii sale din iunie 2015, dacă Rusia nu a făcut progrese importante și măsurabile în direcția îmbunătățirii situației drepturilor omului din Crimeea, nu și-a retras forțele militare din Ucraina și nu a încetat să mai furnizeze arme rebelilor; nu a făcut progrese importante și măsurabile în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor sale de membru față de țările vecine, așa cum se menționează în paragrafele 53-55, sau nu cooperează pe deplin în cadrul inițiativelor Adunării pentru sprijinirea implementării Protoalelor de la Minsk.

Anexa 1

Protocolul privind rezultatele consultărilor Grupului de Contact Trilateral în legătură cu măsurile reciproce destinate implementării Planului de Pace al președintelui ucrainean P. Poroshenko și a inițiativelor președintelui rus V. Putin

Grupul de Contact Trilateral, format din reprezentanți ai Ucrainei, ai Federației Ruse și ai Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, luând în considerare și discutând propunerile avansate de către participanții la consultările de la Minsk din 1 septembrie, a ajuns la un acord privind necesitatea următoarelor măsuri:

1. Un acord bilateral imediat de încetare a focului.

2. Asigurarea monitorizării și verificării de către OSCE a respectării regimului de încetare a focului de către părțile în conflict.

3. Autoritățile de la Kiev trebuie să descentralizeze puterea, inclusiv prin adoptarea legii ucrainene cu privire la auto-guvernarea locală temporară în districtele separate Donetsk și Lugansk.

4. Oficialii OSCE trebuie să asigure monitorizarea și verificarea permanentă a frontierei de stat dintre Ucraina și Rusia, cu crearea zonei de securitate în zonele de frontieră ale Rusiei și Ucrainei.

5. Eliberarea imediată a tuturor ostaticilor și persoanelor deținute ilegal.

6. Adoptarea unei legi care să interzică urmărirea penală și pedepsirea persoanelor în legătură cu evenimentele care au avut loc în anumite zone ale regiunilor Donetsk și Lugansk din Ucraina.

7. Continuarea unui „dialog național incluziv”.

8. Luarea de măsuri pentru îmbunătățirea situației umanitare din Donbas,

9. Organizarea alegerilor locale anticipate în conformitate cu legea Ucrainei „privind statutul temporar al autogovernării locale în anumite zone ale regiunilor Donetsk și Lugansk” (Legea privind statutul special).

10. Retragerea grupurilor armate ilegale, a echipamentelor militare, a militanților și a mercenarilor din Ucraina.

11. Adoptarea unui program pentru dezvoltare economică și restaurarea activității vitale a regiunii Donbas.

12. Oferirea de garanții de securitate personală pentru participanții la consultări.

Membrii Grupului de Trilateral de contact:

Heidi Tagliavini, ambasador

Leonid Kuchma, al doilea președinte în Ucraina

Mihail Zurabov, ambasadorul Rusiei în Ucraina

Alexander Zakharchenko

Igor Plotnitsky.

Memorandumul privind îndeplinirea prevederilor Protocolului privind rezultatele consultărilor Grupului de Contact Trilateral cu privire la măsurile care vizează implementarea Planului de Pace al Președintelui Ucrainei, P. Poroshenko, și a unor inițiative ale președintelui Rusiei, V. Putin.

În conformitate cu alineatul (1) din Protocolul privind rezultatele consultărilor Grupului de Contact Trilateral cu privire la măsurile comune care vizează implementarea Planului de Pace al Președintelui Ucrainei, P. Poroshenko și o inițiativă a Președintelui Rusiei, V. Putin ([adoptat în] orașul Minsk, Republica Belarus, [la] 5 septembrie 2014), membrii grupului de contact trilateral, format din reprezentanți ai Ucrainei, ai Federației Ruse și ai Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa [OSCE] și reprezentanții anumitor zone ale regiunilor Donetsk și Lugansk au ajuns la o înțelegere cu privire la următoarele măsuri, menite să asigure acordul privind încetarea bilaterală a folosirii armelor.

1. Încetarea utilizării armelor este considerată comună [pentru ambele părți].

2. Oprirea unităților și formațiunilor militare ale părților la linia de contact din data

de 19 septembrie 2014.

3. Interzicerea folosirii tuturor tipurilor de armament și a desfășurării operațiunilor ofensive.

4. În termen de douăzeci și patru de ore de la data adoptării prezentului Memorandum, retragerea mijloacelor de distrugere cu un calibru de peste 100 mm până la distanța maximă a razei lor de tragere și, în special:

- tun MT-12 de 100 mm — 9 km; mortiere de 120 mm — 8 km; obuzier D-30 de 122 mm (2S1 Gvozdika) — 16 km; 2S5 Giatsint-S de 152 mm (2S3 Akatsiya, 2S19 Msta-S, 2A65 Msta-B) — 33 km; MLRS 9K51 Grad — 21 km; 9K57 Uragan — 36 km; 9K58 Smerch — 70 km; MLRS Tornado-G — 40 km; MLRS Tornado-U — 70 km; MLRS Tornado-S — 120 km;
- sisteme tactice de rachete — 120 km.

5. Sub supravegherea OSCE, interzicerea plasării armelor grele și a echipamentelor militare în zona delimitată de așezările Komsomolskoye, Kumachevo, Novoazovsk, Sakhanka.

6. Interzicerea plasării de noi bariere de mine-inginerie explozivă în interiorul zonei de securitate. Obligația de a elimina barierele de mine - explozive plasate anterior în interiorul zonei de securitate.

7. Interzicerea, în momentul adoptării prezentului Memorandum, a zborurilor aeronavelor de luptă și a vehiculelor aeriene fără pilot ("UAV") străine, cu excepția UAV-urilor utilizate de misiunea de monitorizare (observare) a OSCE, de-a lungul întregii linii de contact între părți, în zona de încetare a utilizării armelor, la cel puțin 30 km.

8. În termen de douăzeci și patru de ore de la data adoptării prezentului Memorandum, instalarea în zona de încetare a utilizării armamentului a misiunii de monitorizare (observare) a OSCE, constând în grupuri de observatori ai organizației. Zona menționată mai sus ar trebui împărțită în sectoare, ale căror număr și limite vor fi convenite în cursul pregătirii pentru activitatea de monitorizare (observare) a OSCE.

9. Înălțurarea tuturor grupurilor armatei străine, a echipamentelor militare, precum și a militanților și mercenarilor din teritoriul Ucrainei, sub monitorizarea OSCE.

Membrii Grupului de Trilateral de contact:

Ambasadoarea Heidi Talyavini (semnat)

Al doilea președinte al Ucrainei, L.D. Kuchma (semnat)

Ambasadorul Federației Ruse în Ucraina, M.Y. Zurabov (semnat)

A.V. Zakharchenko (semnat)

I.V. Plotnitskiy (semnat)

Minsk, 19 septembrie 2014

Anexa 2

Traducere neoficială din limba rusă

DECLARAȚIA DUMEI DE STAT

Referitor la rezoluția anti-rusă adoptată de Adunarea parlamentară a Consiliului Europei, Duma de stat a Adunării Federale a Federației Ruse, respinge categoric utilizarea standardelor duble și a discriminării Federației Ruse demonstrată prin adoptarea de către

Adunarea parlamentară a Consiliului Europei, la 10 aprilie 2014, a Rezoluției 1990 (2014) „Reconsiderarea pe motive de fond acreditării ratificate anterior a delegației ruse”.

Ghidată de forțele politice care consideră evoluțiile din ultimele luni din Ucraina în lumina unui nou tip de război rece, APCE a impus sancțiuni asupra delegației Adunării Federale a Federației Ruse până la sfârșitul sesiunii din 2014. Optând pentru o abordare a ultimatumurilor și interdicțiilor, suspendând drepturile parlamentarilor ruși de a vota, de a fi reprezentați în organele de conducere ale APCE și de a participa la misiunile sale de observare, membrii APCE care au sprijinit introducerea unor astfel de sancțiuni au renunțat astfel la posibilitatea ca ei și Adunarea Parlamentară să participe la găsirea unor soluții la cele mai complexe probleme legate de pace și securitate care au apărut în contextul crizei ucrainene și a amenințării unui război civil în centrul Europei.

Retorica rusofobă și insultele directe la adresa Federației Ruse și poporului său exprimate în Adunarea Parlamentară și susținute de liderii acesteia ne fac să ne îndoim de capacitatea APCE de a menține un dialog interparlamentar european în conformitate cu idealurile și principiile Consiliului Europei.

În timpul dezbaterii privind situația din Ucraina, majoritatea membrilor APCE au preferat în mod constient distorsionarea și negarea unor fapte evidente, închizând ochii la manifestările flagrante de rasism și xenofobie din partea organizațiilor ultranaționaliste, la schimbarea neconstituțională a puterii în Ucraina, la crimele și încălcările drepturilor și libertăților omului comise de susținătorii autorităților autoproclamate din Kiev, la refuzul lor de a efectua o investigație independentă și imparțială privind vărsarea de sânge din Maidan, astfel încât majoritatea membrilor Adunării au trădat principiile statului de drept și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Și anume, principiile pentru protecția cărora Adunarea a fost concepută.

Există membri ai Adunării cu mintea clară care au sugerat cercetarea esenței evoluțiilor din Ucraina într-un mod imparțial și au insistat să nu fie închisă ușa dialogului semnificativ cu Rusia prin privarea delegației Adunării Federale a Federației Ruse de majoritatea drepturilor sale în APCE. Dar Adunarea a ales o altă cale.

În același timp, deputații Dumei de Stat observă că Rusia a fost puternic criticată de reprezentanții statelor care au participat la agresiunea împotriva Irakului și la ocuparea acelei țări, la bombardarea Serbiei și a capitalei sale - Belgrad - și care au denaturat grav prevederile Rezoluției Consiliului de Securitate ONU pentru a susține un război cu rachete și bombe împotriva Libiei. În ultimii ani, aceste state au încălcat în mod repetat și deliberat dreptul internațional; acțiunile lor au dus la vărsări de sânge enorme, precum și la zeci și sute de mii de victime și la mari distrugerii. Prin urmare, ei nu au dreptul moral de a judeca Rusia și de a adopta sancțiuni împotriva sa.

Deputații Dumei de stat declară că, în contextul reprimărilor și restricțiilor introduse împotriva delegației Adunării Federale a Federației Ruse, nu este posibilă participarea sa constructivă la activitățile APCE. Finanțarea bugetară alocată de către Federația Rusă pentru finanțarea Consiliului Europei și a APCE, organ parlamentar al acestuia, ar putea fi utilizată într-un mod mai eficient în cadrul Federației Ruse.

Pentru a asigura munca la cel mai înalt nivel a Rusiei în cadrul APCE, este necesar ca drepturile delegației Adunării Federale a Federației Ruse să fie pe deplin restabilite

și să existe posibilitatea ca delegația să participe la procesul decizional al Adunării Parlamentare.

Orice propuneri de „reluare a dialogului” în contextul sancțiunilor și discriminării împotriva Rusiei nu sunt acceptabile. APCE ar trebui să realizeze că doar o participare constructivă a Rusiei la activitățile Adunării poate avea un rol pentru acest organism interparlamentar european de promovare a principiilor egalității, statului de drept și respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Toate celelalte cauze vor duce la un impas politic.

Președinte

Duma de stat

Adunarea Federală a Federației Ruse

Rezoluția 2034 (2015) versiunea finală

Contestația, pe motive de fond, privind acreditarea încă neratificată a delegației Federației Ruse

Autor (i): Adunarea Parlamentară

Origine - *Dezbaterea Adunării* din 28 ianuarie 2015 (a se vedea documentul 13685, raportul Comisiei pentru respectarea obligațiilor și angajamentelor statelor membre ale Consiliului Europei, raportor: dl Stefan Schennach; și documentul 13689, avizul Comisiei pentru Reglementarea Procedurilor, Imunități și Afaceri Instituționale, raportor: dl Hans Franken). Text adoptat de Adunare la 28 ianuarie 2015 (a șasea ședință).

1. La 26 ianuarie 2015, acreditarea încă neratificată a delegației ruse a fost contestată în temeiul Articolelor 8.1 și 8.2 din Regulamentul de Procedură al Adunării Parlamentare, pe motiv că rolul și participarea Federației Ruse în conflictul din Estul Ucrainei, precum și continuarea anexării ilegale a Crimeii încalcă Statutul Consiliului Europei (ETS nr. 1), precum și angajamentele sale de aderare la Consiliul Europei, ceea ce, în general, a pus sub semnul întrebării devotamentul delegației Ruse față de principiile și obligațiile de membră a Consiliului Europei.

2. Adunarea reamintește Rezoluția sa 1990 (2014) privind reexaminarea pe motive de fond a acreditării ratificate anterior a delegației Ruse. În această rezoluție, Adunarea a considerat că anexarea ilegală a Crimeii de către Federația Rusă, precum și implicarea și acțiunile Federației Ruse în perioada anterioară anexării, au constituit o gravă încălcare a dreptului internațional și au fost în contradicție clară cu Statutul Consiliului Europei și cu angajamentele de aderare ale Rusiei. Adunarea a condamnat ferm încălcarea suveranității și a integrității teritoriale ucrainene de către Federația Rusă, ceea ce a necesitat un semnal puternic de dezaprobare din partea Adunării. În același timp, Adunarea a evidențiat necesitatea continuării dialogului cu Federația Rusă, inclusiv cu privire la obligațiile Rusiei și aderarea la valorile și principiile Consiliului Europei. Prin urmare, Adunarea a decis să nu anuleze acreditarea delegației Ruse, ci să suspende, până la sfârșitul sesiunii

2014, dreptul de vot al delegației Ruse, precum și dreptul său de a fi reprezentată în cadrul Biroului, al Comisiei Prezidențiale și al Comisiei Permanente a Adunării și dreptul său de a participa la misiuni de observare a alegerilor. În plus, în această rezoluție, Adunarea și-a rezervat dreptul de a anula acreditarea delegației ruse în cazul în care Federația Rusă nu detensionează situația și pune capăt anexării Crimeii.

3. Adunarea condamnă anexarea ilegală a Crimeii și integrarea acesteia în Federația Rusă. Este îngrijorată de declarațiile unor lideri politici ruși care indică clar că rezolvarea acestui subiect în conformitate cu legislația și principiile internaționale nu va fi posibilă în viitorul apropiat. Adunarea reafirmă că anexarea ilegală a Crimeii de către Federația Rusă este o încălcare gravă a dreptului internațional, inclusiv a Cartei Organizației Națiunilor Unite, a Actului final Act al Helsinki al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE), precum și a Statutului Consiliului Europei și a angajamentelor de aderare a Rusiei la această organizație.

4. Adunarea este alarmată de deteriorarea situației drepturilor omului în Crimeea, inclusiv de moartea și dispariția anumitor politicieni care au criticat crima anexării Rusiei. Este la fel de preocupată de amenințările și acțiunile împotriva mass-media independente și critice. În acest sens, Adunarea recomandă autoritățile ruse:

4.1. să pună capăt anexării ilegale a Crimeii;

4.2. să investigheze pe deplin și transparent aceste decese și dispariții, precum și acuzațiile de abuz și încălcări ale drepturilor omului de către poliție și forțele (para) militare active în această regiune;

4.3. să desființeze toate forțele paramilitare din regiune;

4.4. să se abțină de la exercitarea de presiuni și amenințarea de a închide mass-media independente și să anuleze închiderea canalului de televiziune tătar din Crimeea, ATR.

5. Situația minorităților din Crimeea, în special a comunității tătare din Crimeea, este o sursă serioasă de îngrijorare pentru Adunarea Parlamentară. Aceasta este extrem de îngrijorată de raidurile asupra organizațiilor și instituțiilor tătare, inclusiv a birourilor Mejlis-ului (Consiliul reprezentanților poporului tătar din Crimeea), precum și de interzicerea intrării în Crimeea a liderilor tătarilor din Crimeea, dl Mustafa Dzhemilev și dl Refat Chubarov. În plus, Adunarea își exprimă îngrijorarea cu privire la rapoartele privind diminuarea accesului la educația în limba ucraineană în Crimeea. În acest sens, Adunarea cere autoritățile ruse:

5.1. să se abțină de la hărțuirea și punerea de presiune asupra instituțiilor și organizațiilor tătare din Crimeea;

5.2. să permită întoarcerea în Crimeea și libera circulație peste frontiera administrativă a domnului Mustafa Dzhemilev și a dlui Refat Chubarov;

5.3. să ia toate măsurile necesare pentru a asigura accesul continuu la educația în limba ucraineană.

6. Adunarea salută faptul că cetățenii continuă, cu puține excepții, să circule liber peste granița administrativă dintre Crimeea și restul Ucrainei. Aceasta solicită tuturor autorităților implicate să se abțină de la orice măsuri care ar putea împiedica sau împiedica această liberă circulație a civililor.

7. Adunarea este extrem de îngrijorată de evoluțiile din estul Ucrainei și condamnă

rolul Rusiei în instigarea și escaladarea acestor evenimente, inclusiv prin aprovizionarea cu arme a forțelor insurgente și prin acțiuni militare sub acoperire ale trupelor ruse în Estul Ucrainei, ceea ce reprezintă o încălcare gravă a dreptului internațional, inclusiv a Statutului Consiliului Europei, precum și a Protocolului de la Minsk la care Rusia este parte. În plus, Adunarea își exprimă nemulțumirea cu privire la participarea unui număr mare de „voluntari” ruși în conflictul din Estul Ucrainei, fără nicio acțiune evidentă a autorităților ruse de a opri această participare, în ciuda faptului că încalcă Codul penal al Federației Ruse. Adunarea constată existența unor rapoarte credibile privind înmormântarea soldaților pe teritoriul Rusiei. Adunarea condamnă încălcarea integrității teritoriale și a frontierelor unui stat membru al Consiliului Europei de către Federația Rusă. Prin urmare, cere autorităților ruse ca imediat:

7.1. să se retragă toate trupele, inclusiv forțele sub acoperire, de pe teritoriul ucrainean;

7.2. să se abțină de la furnizarea de arme către forțele insurgente;

7.3. să ia măsuri credibile pentru a pune capăt influxului de „voluntari” ruși în conflictul din estul Ucrainei;

7.4. să adopte amendamente la Codul Penal care incriminează participarea civililor ruși în conflicte armate în afara granițelor, inclusiv atunci când aceștia nu sunt remunerați pentru acțiunile lor;

7.5. să urmărească penal, prin toate mijloacele oferite de legislația rusă, toți cetățenii ruși care au participat ca „voluntari” în conflictul armat din estul Ucrainei;

7.6. să coopereze pe deplin în investigațiile privind doborârea zborului Malaysia Airlines MH17;

7.7. să modifice Legea federală privind Apărarea Federației Ruse astfel încât să fie adusă în conformitate cu avizul Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) cu privire la această lege;

7.8. să asigure controlul permanent ucrainian / rus asupra frontierei de stat comune;

7.9. să elibereze toți ostajii, prizonierii de război și persoanele deținute ilegal.

8. În opinia Adunării, conflictul din Estul Ucrainei poate fi soluționat doar prin mijloace politice. De aceea salută Protocolul și Memorandumul de la Minsk, semnat de Federația Rusă și Ucraina, precum și de autoproclematele Republicii Populare din Donețk și Luhansk. Își exprimă îngrijorarea serioasă cu privire la faptul că Federația Rusă neagă acum că ar fi parte la Protocolul și Memorandumul de la Minsk, afirmând că este doar un observator. Adunarea deplânge încălcările repetate ale armistițiului de către toate părțile. Cere tuturor semnatarilor să respecte armistițiul și să pună în aplicare pe deplin Protocolul de la Minsk. În special, cere autorităților ruse să permită și să asiste autoritățile ucrainiene pentru a stabili un control deplin, sub monitorizare internațională, a întregii sale granițe cu Rusia, ceea ce este baza soluționării politice a conflictului, așa cum este ea prevăzută în Protocolul de la Minsk.

9. Adunarea este profund îngrijorată de rapoartele repetate și credibile privind încălcări ale drepturilor omului, inclusiv posibile crime de război, de către insurgenți înarmați, precum și de către batalioane de voluntari care luptă alături de forțele armate ucrainiene. Autoritățile ruse și ucrainiene ar trebui să investigheze pe deplin și transparent orice rapoarte privind încălcări ale drepturilor omului și crime de război comise de

cetățenii lor și, în cazul în care se constată astfel de încălcări, să le urmărească penal prin toate mijloacele legale.

10. Subliniind necesitatea unei soluții negociate la conflict, Adunarea nu poate decât să condamne declarația liderului rebel pro-rus, Alexander Zakharchenko, la 23 ianuarie 2015, că forțele sale nu vor mai respecta și nu mai sunt interesate de un acord de încetare a focului, precum și decizia sa de a începe o ofensivă pentru ocuparea restului regiunii Donețk și a orașului Mariupol. Aceasta reprezintă o escaladare serioasă a conflictului din estul Ucrainei. Adunarea condamnă în aceeași măsură atacul cu rachete al forțelor separatiste asupra orașului Mariupol care a dus la moartea a cel puțin 30 de civili. Îndeamnă Rusia să-și folosească influența pentru a se asigura că forțele rebele revin la masa negocierilor și aderă pe deplin la acordul de încetare a focului, așa cum este el prevăzut în Protocolul de la Minsk.

11. Adunarea își exprimă îngrijorarea serioasă cu privire la încarcerarea și punerea sub acuzare de către Federația Rusă a doamnei Nadiya Savchenko, care este acum membră a Adunării. Adunarea consideră că transferul ei de către insurgenții ucraineni către Federația Rusă și încarcerarea sa ulterioară de către autoritățile ruse încalcă dreptul internațional și reprezintă o răpire *de facto*. Adunarea cere Federației Ruse să își respecte obligațiile care îi revin în temeiul dreptului internațional, ca Parte la Acordul General privind Privilegiile și Imunitățile Consiliului Europei (ETS nr. 2) și Protocolul său, potrivit căruia doamna Nadiya Savchenko, ca membru al Adunării Parlamentare, se bucură de imunitatea parlamentară europeană. Adunarea cere autorităților ruse să o elibereze pe doamna Savchenko în termen de 24 de ore și să asigure întoarcerea acesteia în Ucraina sau să o predea unei țări terțe.

12. Acțiunile Rusiei în Ucraina demonstrează lipsa de voință a acesteia în privința onorării angajamentelor de aderare privind relațiile sale cu țările vecine. Prin urmare, Adunarea cere autorităților ruse să înlăture astfel de preocupări prin:

12.1. implementarea Rezoluției 1633 (2008) privind consecințele războiului dintre Georgia și Rusia, Rezoluția 1647 (2009) privind punerea în aplicare a Rezoluției 1633 și a Rezoluției 1683 (2009) privind războiul dintre Georgia și Rusia, un an mai târziu; să pună capăt epurării etnice și ocupației provinciilor georgiene Abhazia și Osetia de Sud și să permită accesul misiunilor de monitorizare ale Uniunii Europene în aceste regiuni;

12.2. eliminarea oricăror obstacole în calea liberei circulații a civililor peste granițele administrative între Osetia de Sud și Abhazia și restul Georgiei;

12.3. implementarea fără întârziere a angajamentului său de aderare de a retrage Armata a 14-a și echipamentele sale de pe teritoriul Republicii Moldova;

12.4. implementarea promptă a hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul *Catan și alții împotriva Republicii Moldova și a Rusiei* referitoare la dreptul la educație în școli de scriere latină în Transnistria și neboicotarea produselor moldovenești cu scopul de a influența în mod nejustificat opțiunile de politică externă ale Republicii Moldova;

12.5. continuarea implicării sale constructive în cadrul Grupului de la Minsk al OSCE pentru a găsi o soluție pașnică la conflictul din Nagorno-Karabakh și suspendarea vânzării de arme ofensive către Armenia și Azerbaidjan până în momentul în care acest conflict a

fost rezolvat.

13. În opinia Adunării, nu este posibilă o soluționare a conflictului din Ucraina fără deplina participare și voință politică a Federației Ruse. Prin urmare, Federația Rusă trebuie să se angajeze într-un dialog semnificativ cu Adunarea pe această temă, precum și cu privire la onorarea obligațiilor și angajamentelor sale față de Consiliul Europei. Adunarea subliniază însă că un astfel de dialog poate avea loc numai dacă autoritățile ruse sunt dispuse să participe, cu bună-credință și fără condiții prealabile, într-un dialog constructiv și deschis cu Adunarea, inclusiv cu privire la acele aspecte privite diferit de către Adunare și Rusia. Deși, spre regretul Adunării, oferta sa de dialog din Rezoluția 1990 (2014) a fost respinsă inițial de Duma de stat, au existat semnale clare că Duma este acum dispusă să se angajeze într-un astfel de dialog constructiv cu Adunarea Parlamentară

14. Pentru a încuraja dialogul cu Federația Rusă, Adunarea decide pentru moment să ratifice acreditarea delegației Ruse. Dar, în același timp, ca o expresie clară a condamnării încălcărilor grave ale dreptului internațional în ceea ce privește Ucraina de către Federația Rusă, inclusiv a Statutului Consiliului Europei și a angajamentelor de aderare ale Rusiei la această organizație, Adunarea decide să suspende următoarele drepturi ale delegației ruse pe durata sesiunii din 2015 a Adunării:

14.1 dreptul de a fi numit raportor;

14.2 dreptul de a fi membru al unei comisii *ad-hoc* pentru observarea alegerilor;

14.3. dreptul de a reprezenta Adunarea în cadrul organismelor Consiliului Europei, precum și în cadrul instituțiilor și organizațiilor externe, atât în mod instituțional, cât și ocazional.

15. În plus față de sancțiunile menționate în paragrafele 14.1-14.3, Adunarea decide să suspende dreptul de vot și dreptul de a fi reprezentat ale delegației ruse în Biroul Adunării, în Comisia Prezidențială și în Comisia Permanentă. Dar decide să rediscute această problemă, în vederea restabilirii acestor două drepturi la sesiunea sa din aprilie 2015 dacă Rusia face progrese importante și măsurabile în direcția implementării cererilor Adunării formulate în prezenta Rezoluție în paragrafele 4.1-4.4, 5.1-5.3, 7.1-7.9, 11 și 12.1-12.4; și cooperează pe deplin cu grupul de lucru menționat în paragraful 17 din prezenta Rezoluție.

16. Adunarea decide anularea acreditării delegației ruse la sesiunea sa din iunie 2015 în cazul în care nu se face niciun progres în ceea ce privește implementarea Protocolului și Memorandumului de la Minsk, precum și a cererilor și recomandărilor Adunării exprimate în prezenta Rezoluție, în special privind retragerea imediată a trupelor militare ruse din estul Ucrainei.

17. Adunarea invită Biroul Adunării să ia în considerare crearea, cu acordul parlamentelor în cauză, a unui grup de lucru special cu participarea președinților Dumei de stat a Rusiei și Verkhovna Rada ucrainiene, sau a reprezentanților acestora, care să contribuie la realizarea tuturor propunerilor făcute în această Rezoluție și să formuleze măsuri suplimentare ce pot fi luate de Adunarea Parlamentară în sprijinul implementării Protocolului de la Minsk.

*Liviu-Alexandru VIOREL**

Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului – martie 2019 – iunie 2019 –

Libertatea de exprimare

Art. 10 din Convenție

Hotărârea din 12 februarie 2019 (comunicată în scris la 14.03.2019)

Campion c. Franței

Situația de fapt

Reclamantul, Marcel Adrien Campion, este un cetățean francez a cărui profesie implică deținerea de parcuri de distracție.

În anii 1990, domnul Campion s-a întâlnit cu domnul Strauss-Kahn (cunoscut sub numele de «DSK»), care avea, la acea vreme, calitatea de primar al orașului Sarcelles, deputat pentru Val d'Oise și președintele Comisiei pentru Finanțe a Adunării Naționale, pentru a discuta preluarea unui parc de distracții în zona Val d'Oise.

Ulterior, în urma unui proces intens mediatizat în legătură cu domnul Strauss-Kahn din New York în 2011, domnul Campion a fost intervievat de un jurnalist din revista VSD. Titlul interviului era „DSK și banii. Totul este dezvăluit. DSK a vrut să-i dau 5 milioane de franci”, iar subtitlul „Marcel Campion i-a cerut ajutorul politicianului pentru preluarea unui parc de distracții: dar nu a funcționat...”.

La data de 9 februarie 2012, domnul Strauss-Kahn a depus o plângere penală pentru comiterea infracțiunii de defăimare, participând la procedură în calitate de parte civilă împotriva directorului revistei, a jurnalistului și a domnului Campion.

Printr-o hotărâre din 21 martie 2014, instanța a stabilit că cei trei se fac vinovați de săvârșirea infracțiunii de defăimare, primul în calitate de autor și ceilalți în calitate de complici. Ei au fost amendați cu câte 2.000 de euro, condamnarea a fost suspendată pentru domnul Campion, care a fost obligat să plătească despăgubiri. Instanța a constatat că domnul Campion nu a putut furniza dovezi care să susțină comentariile pe care le-a făcut public. Niciun martor direct sau indirect nu a putut confirma comentariile atribuite domnului Strauss-Kahn. În ceea ce privește jurnalistul, instanța a constatat că a achiesat la afirmațiile defăimătoare ale domnului Campion, încălcându-și astfel obligația de a efectua o anchetă serioasă.

Curtea de Apel a confirmat hotărârea primei instanțe, reținând necontestarea de către reclamant a naturii defăimătoare a comentariilor, dar și faptul că reclamantul nu și-a dovedit afirmațiile făcute. Această instanță a adăugat că martorii nu au făcut decât să

* *Doctorand, Facultatea de Drept a Universității București*

Email: liviu.viorel@ymail.com

Manuscris primit la data de 30.iunie.2019.